

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Biblioteka Teatralna otwarta po remoncie → str. 2

W gronie wiernych czytelników i władz samorządowych oraz dyrekcji – po remoncie, uroczyście otwarta swoje podwoje Filia nr 55 Biblioteki Kraków.

Kolejny numer „Zgniatacza” → str. 3

KHK SA polskim ekoliderem → str. 7

Skąd brać informacje o metrze? → str. 8

Budżet Krakowa w Nowej Hucie → str. 6

Przybliżamy budżet Krakowa na rok 2025. Zamykamy całość przedstawieniem zakresu rzeczowego zadań inwestycyjnych w dzielnicach nowohuckich

REKLAMA

INTROLIGATOR

CENTRUM B, BLOK 7

www.oprawaksiazek.pl

REKLAMA

F.H.U. „ELMAR”
Pl. Targowy „Piaś”, paw. 3 (os. Piaśtów 60A)
ROWERY:
SPRZEDAŻ | KOMIS | CZĘŚCI | AKCESORIA | SERWIS

Wolontariusze Sztabu Nowohuckiego: Michał z AGH, Wiktoria z WSZiB i Norbert, absolwent ZSZM z os. Szkolnego, zbierali datki także pod Arką Pana

KOLEJNY REKORD WOŚP

str. 5

REKLAMA

Santander
CONSUMER BANK

10x0%

raty
10x0%

SPRAWDŹ

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33 Faks: 12 643-66-33
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.
Skład Marcin Świątkowski
Druk: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

TOMEX

Zapraszamy na zakupy do Centrum Handlowego TOMEX!

MODA I REGIONALNE PRODUKTY I LOKALNA SPOŁECZNOŚĆ

facebook.com/tomex.krakow

SKLEP ZABAWKOWO -PAPIERNICZY

„PAPIRUS” ZAPRASZA
do nowej siedziby na pl. Targowym „Piaś” (paw. 20, 21, 22)

WIELKI POWRÓT DO STAŁYCH KLIENTÓW
(DAWNEJ OS. BOHATERÓW WRZEŚNIA)

Sklep czynny:
pon-pt. 10:00-19:00,
sb. 10:00-14:00

ARTYKUŁY PAPIERNICZE I ZABAWKI, PIECZĄTKI, WIZYTÓWKI, TERMONADRUKI, GRAWEROWANIE

BIBLIOTEKA TEATRALNA NA OS. TEATRALNYM OTWARTA PO REMONCIE

W gronie wiernych czytelników i władz samorządowych oraz dyrekcji - po remoncie, uroczycie otwarka swoje podwoje Filia nr 55 Biblioteki Kraków. Jej oficjalna nazwa to: Filia Teatralna (nr 55) na os. Teatralnym 25, o czym oznajmia odtworzony historyczny neon, jaki zobaczymy po wejściu do środka. Placówka biblioteczna pojawiła się w tym miejscu już w 1953 roku na parterze jednego z pierwszych bloków, jaki powstał w Nowej Hucie. Budynek ten znajduje się w obszarze wpisanym do rejestru zabytków, co wpłynęło na warunki i sposób prowadzenia remontu. Łączny koszt projektów i prac remontowych zamknął się w kwocie 340 tysięcy złotych. (red)

DYŻUR W GŁOSIE

Z dziennikarzami można kontaktować się za pomocą poczty e-mail.
Redaktor Sławomir Pietrzyk.
Adres e-mail: sp645@wp.pl

- Zofia CELUCH, lat 94
- Leokadia DUDEK, lat 93
- Stanisław FUJA, lat 82
- Genowefa JANKOWSKA, lat 96
- Jerzy KULKA, lat 66
- Stanisław KUSEK, lat 83
- Helena KWARTNIK, lat 87
- Mieczysław NAROWSKI, lat 69
- Krystyna NITRA, lat 73
- Franciszek NOWAK, lat 73
- Rozalia NOWAK, lat 90
- Maria ORZEŁ, lat 97
- Zofia PETKA, lat 91
- Emilia POJAŁOWSKA, lat 94
- Regina PRZYKOWSKA, lat 97
- Kazimiera RAJKOWSKA, lat 92
- Stanisława SIKOŃCZYK, lat 81
- Alicja SOTWIN, lat 86
- Antonina SZEWCZYK, lat 89
- Stanisław ŚNIEŻKO, lat 79
- Janina WLAZŁO, lat 76
- Stanisław WÓJCIK, lat 77
- Zofia ZAJĄC, lat 75
- Daniel ŻMUDA, lat 85

Kronika pamięci

REKLAMA

KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

CAŁĄ DOBĘ 12 411 11 11
również w
Niedziele i Święta **12 658 21 11**

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe

- Całodobowy odbiór osób zmarłych z domów rodzinnych, szpitali, domów opieki, hospicjów
- Przechowywanie ciał zmarłych we własnej chłodni
- Kremacje, certyfikowane balsamacje,
- Reprezentujemy Rodzinę w urzędach, instytucjach, kancelariach kościelnych i zarządach cmentarzy
- Dokonujemy wszelkich opłat związanych z pogrzebem
- Bezgotówkowe rozliczanie pogrzebu w ramach zasiłku pogrzebowego

Gwarantujemy najlepsze ceny usług pogrzebowych

ul. Rakowicka 26a 12 222 00 30
ul. Reduta 3B 12 222 50 49
Cm. Batowice 12 413 63 46
ul. Rakowicka 33a 12 412 89 83
ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
Krakowskie Krematorium
ul. Wielogórska 20 12 413 33 33
ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
ul. Bieżanowska 24 12 658 21 11
cała dobę
ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279
Cm. Grebałów 12 645 14 35
Sieroszewskiego 5 12 686 61 45
cała dobę

www.karawan.pl

DZIEDZICTWO PRZEMYSŁOWE NOWEJ HUTY W „ZGNIATACZU”

12 lutego 2025 roku o godzinie 18:00 w Ośrodku Kultury Norwida w Krakowie (os. Górali 5) odbędzie się premiera drugiego numeru czasopisma „Zgniatacz – nowohuckie studia naukowe”. Wydarzenie będzie okazją do spotkania z autorami i autorkami

numeru, zawierającej artykuły i rozprawy, znaleźć można cztery teksty. Oskar Lange, na gruncie filozoficznym, opisuje dzieje Nowej Huty, sięgając od jej początków aż po współczesność, przy użyciu kategorii budowania. Agata Walczak charakteryzuje ar-

chitekturę i urbanistykę przemysłową nowohuckiego kombinatu. Propozycję zarządzania dziedzictwem Nowej Huty za pomocą Nowohuckiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego przedstawia Agnieszka Konior, która odwołuje się także do koncepcji innych szlaków dziedzictwa przemysłowego. Z kolei Weronika Pokojka analizuje przypadek Wolfsburga – niemieckiego miasta, które czerpie z własnego dziedzictwa przemysłowego. Numer zamyka Pro memoria autorstwa Adama Gliksmana, poświęcone o. Korneliuszowi Jackiewiczowi OCist – nietuzinkowej postaci, budownicemu Nowej Huty, junakowi i mogiłskiemu mnichowi, który zmarł w 2023 roku. W tym wydaniu czasopisma publikujemy także bibliografię nowohucką, opracowaną za rok poprzedni. Teksty

o Nowej Hucie opublikowane w 2023 roku wyszukał i zebrał Adam Gliksman.

Premiera „Zgniatacza” stanowi doskonałą okazję do pogłębienia wiedzy na temat przeszłości i przyszłości Nowej Huty, jej wpływu na miasto Kraków oraz region. Zapraszamy do wzięcia udziału w wydarzeniu wszystkich, którzy interesują się historią przemysłową, kulturą i dziedzictwem Nowej Huty oraz chcą uczestniczyć w wyjątkowej dyskusji. W czasie wydarzenia będzie można nabyć czasopismo w promocyjnej cenie. Szczegółowe informacje: www.okn.edu.pl

Wydawca czasopisma: Ośrodek Kultury Norwida w Krakowie. Partnerzy wydarzenia: Dzielnica XVIII Nowa Huta oraz Kraków – Nowa Huta Przyszłości SA.

(f)

artykułów oraz posłuchania ich dyskusji o dziedzictwie przemysłowym oraz członkami zespołu redakcyjnego.

Drugi numer „Zgniatacza” ukazuje się w nawiązaniu do obchodów jubileuszu 75-lecia powstania Nowej Huty, które miały miejsce w 2024 roku. Tym razem periodyk przybliży zarówno materialne, jak i niematerialne aspekty przemysłowego dziedzictwa tej unikalnej dzielnicy. Nowa Huta, jako część Krakowa, nie mogłaby powstać bez wielkiej huty stali zbudowanej w jej sąsiedztwie. Numer otwiera wprowadzenie autorstwa Artura Paszko, który wyjaśnia zawłóści terminologiczne związane z pojęciem dziedzictwa przemysłowego. W recenzowanej części

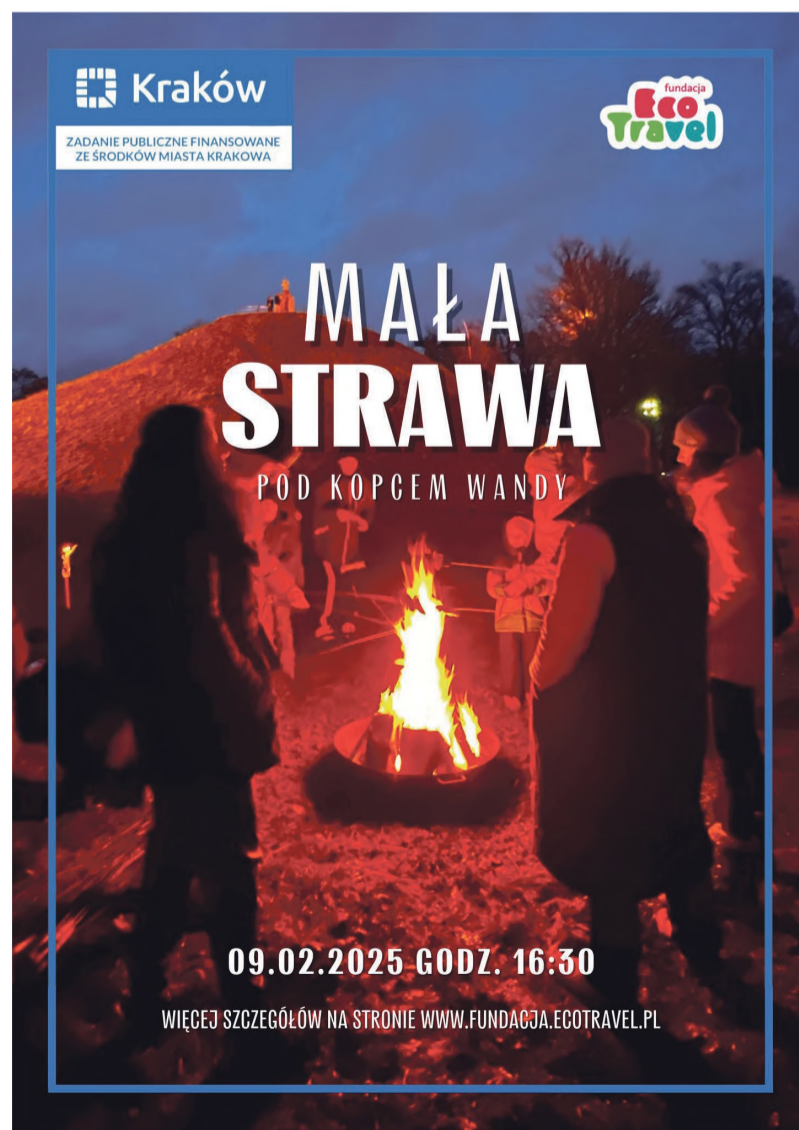
MAŁA STRAWA POD KOPCEM WANDY

Fundacja EcoTravel zaprasza na rodzinne kameralne spotkanie przy ognisku pod Kopcem Wandy. Wejdziemy na kopiec i jeśli tylko pogoda na to pozwoli zobaczymy zachodzące słońce nad Kopcem Krakusa. Potem zejdziemy i wspólnie rozpalamy ognisko a kto sobie przyniesie coś do pieczenia, to na ognisku sobie upiecze – kijki zapewniamy.

Spotykamy się 9 lutego 2025 (niedziela) o godzinie 16:30 pod Kopcem Wandy. Zaczniemy od wspólnego wejścia na szczyt kopca i spojrzenie na zachodzące słońce nad Kopcem Krakusa. Po zachodzie słońca zejdziemy razem w stronę miejsca gdzie ognisko zostanie rozpalone. Organizatorzy planują serwowanie słodkich wypieków nawiązujących do tradycyjnych słowiańskich przysmaków, snuć słowiańskich opowieści, a przede wszystkim samo ognisko, na którym każdy będzie

mógł upiec to, co sobie przyniesie. A co zapewniają organizatorzy? Kijki do pieczenia na ognisku, gorącą herbatę i dostęp do ubikacji przenośnej. – Zabierzcie ze sobą to co chcecie upiec sobie na ognisku (kiełbaskę, jabłko, panki itp.), kubek na herbatę i ubierzcie się ciepło – lepiej więcej niż mniej na sobie mieć, bo to impreza w plenerze, a przecież zimę jeszcze mamy! – zachęcają organizatorzy

Idea wspólnego gromadzenia się pod Kopcem Wandy przy ognisku i wspominania Wandy zrodziła się w lutym 2022 roku. To okazja aby spotkać się i porozmawiać, a przecież nic tak nie uprzyjemnia rozmowy jak migocące płomienie ogniska. Ze względu na charakter wydarzenia odbywającego się w warunkach plenerowych, osoby ze szczególnymi potrzebami powinny wcześniej skontaktować się z koordynatorem wydarzenia: fundacja@ecotravel.pl. (f)

Papież Franciszek wyraził przekonanie, że „redukowanie rzeczywistości do sloganów nigdy nie przynosi dobrych owoców”.

perci, zasięgi tych rolek to zasługa algorytmów, a nie wyraz rzeczywistego zainteresowania użytkowników. Jednak i tak „zalecenia” influencerów stanowią śmiertelne zagrożenie. Bo – jak twierdzi chociażby onkolog, prof. Wojciech Rogowski – skuteczność głódówek w leczeniu nowotworów nie została potwierdzona badaniami, a stosowanie takich metod może osłabić organizm i uniemożliwić kontynuację leczenia tradycyjnego.

Wydaje się, że dla niektórych dziennikarzy i właścicieli mediów kwestia moralnej odpowiedzialności wiążącej się z przekazywaniem informacji po prostu nie istnieje.

Jan L. Franczyk

BUDŻETOWE ZADANIA RZECZOWE W DZIELNICACH NOWOHUCKICH

Przy bloku 46 w os. 2 Płk. Lotniczego zostaną zmodernizowane miejsca postojowe

W ostatnich dwóch numerach **Głosu** przybliżyliśmy najważniejszy dokument jaki określa rozwój miasta, budżet Krakowa na rok 2025, przyjęty przez Radę Miasta Krakowa w grudniu ub. roku. Najpierw omówiliśmy główne kierunki i zasady przyjęte w budżecie.

W poprzednim numerze szczegółowo pokazaliśmy zadania rzeczowe uszeregowane problemowo zapisane w budżecie dla aglomeracji nowohuckiej. Zgodnie z zapowiedzią zamkamy całość przedstawieniem zakresu rzeczowego zadań inwestycyjnych w dzielnicach nowohuckich: XIV Czyżyny, XV Mistrzejowice, XVI Bieńczyce, XVII Wzgórza Krzesławickie, i XVIII Nowa Huta umieszczonych w budżecie Krakowa. Przypominając zarazem, że dzielnice dysponują bezpośrednio funduszami przeznaczanymi na lokalne zadania, o których piszemy w **Głosie** w ciągu roku.

DZIELNICA XIV CZYŻYNY

Omawiamy te zadania według kolejności umieszczonej w Budżecie Krakowa. W tej dzielnicy przewidziano sześć zadań, ale przeznaczono na nie spore

Zielony skwer pomiędzy blokami 8-9 w os. Boh Września zostanie zagospodarowany.

środki. 90 tys. zł jest przeznaczony na likwidację barier architektonicznych w samorządowym Przedszkolu nr 185 w os. Dywizjonu 303. W efekcie w tym roku zostanie wymieniona nawierzchnia na boisku asfaltowym na nawierzchnię bezpieczną dla osób z niepełnosprawnością. Za 20 tys. zł zostanie wybudowane przejście dla pieszych na drodze łączącej al. Pokoju – boczną z rondem przy ul. Sołtysowskiej. Zdecydowanie więcej pieniędzy zabezpieczono, bo 619 tys. zł na budowę zatoki parkingowej w os. 2 Płk. Lotniczego w rejonie bloku 46 na powierzch-

ni ok. 260 m kw. prawie 500 tys. zł trafi na kontynuację modernizacji miejsc postojowych na działkach nr 157/225, 163/2 oraz częściowo działki 157/212 obręb 7 Nowa Huta. Za podobną kwotę zostanie zmodernizowany ogródek jordanowski przy ul. Niepokalanej Panny Marii – etap II. Ostatnim zdaniem ujętym w budżecie jest budowa wyniesionych przejść dla pieszych w ul. Bolesława Orlińskiego za 415 tys. zł.

DZIELNICA XV MISTRZEJOWICE

W tej dzielnicy w budżecie umieszczono siedem zadań, ale kwoty nakładów są tutaj zdecydowanie mniejsze. 150 tys. zł zostanie wykorzystane na oświetlenie boiska przy Szkole Podstawowej nr 77 na os. Złotego Wieku 36. Natomiast 50 tys. zł przeznaczono na budowę i przebudowę ciągów pieszych na terenach zielonych tej Dzielnicy. Za 15 tys. zł zostanie wyposażona Dzielnica XV w elementy małej architektury. 60 tys. zł będzie wykorzystane na budowę siłowni zewnętrznej na os. Oświecenia w trybie „zaplanuj i wybuduj”. 50 tys. zł jest przeznaczony na budowę schodów i przebudowę ciągów

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 77 w os. Złotego Wieku otrzyma oświetlenie.

pieszych przy ul. Popielidów. Za 100 tys. zł zostanie zagospodarowany skwer w os. Bohaterów Września 8-9. Najwięcej pieniędzy w tej dzielnicy, bo 250 tys. zł trafi na budowę parkingu przy ul. Książna.

DZIELNICA XVI BIEŃCZYCE

W tej Dzielnicy przewidziano realizację 9 zadań o zróżnicowanych nakładach. 50 tys. zł zostanie wykorzystane na modernizację oświetlenia na terenie Dzielnicy. Natomiast 400 tys. zł zostanie wykorzystane na budowę i przebudowę ogródków jordanowskich na terenie Dzielnicy. Za 30 tys. zł nastąpi wyposażenie Dzielnicy XVI w elementy małej architektury. Więcej bo 100 tys. zł przeznaczono na budowę i przebudowę chodników na terenach zielonych Dzielnicy. 30 tys. zł otrzyma Samorządowe Przedszkole nr 116 w os. Jagiellońskim 16 na modernizację placu zabaw. Tyle samo pieniędzy trafi do Samorządowego Przedszkola nr 117 w os. Na Lotniku 15, też na modernizację placu zabaw. 200 tys. zł zostanie przeznaczony na budowę parkingu w os. Jagiellońskim przy budynku nr 33. W tym roku zostanie rozpoczęta budowa tego parkingu. O 100 tys. zł więcej, bo 300 tys. zł trafi też na budowę parkingu w os. Przy Arce 5 przy ul. Szajnowicza – Iwanowa o powierzchni ok. 300 m kw. Tu też zostanie rozpoczęta budowa parkingu. Realizacja całkowita według WPF.

DZIELNICA XVII WZGÓRZA KRZESŁAWICKIE

W tej dzielnicy przewidziano w budżecie tylko dwa zadania. Za 82 tys. zł zostanie wyposażony ogródek jordanowski w os. Łuczanie. Natomiast 145 tys. zł będzie wykorzystane na dobudowę oświetlenia przy ul. Przebindowskiego od numeru 15 do 35. W tym przypadku nastąpi kontynuacja opracowania dokumentacji oraz wykonane zadanie.

DZIELNICA XVIII NOWA HUTA

W tej dzielnicy przewidziano w budżecie zdecydowanie więcej zadań, bo osiem. Za 6 tys. zł zostanie wykonana modernizacja lokalu komunalnego w budynku w os. Wandy 18. 100 tys. zł jest przeznaczony na rewitalizację podwórek nowohuckich na terenie Nowej Huty. 80 tys. zł otrzyma Samorządowe Przedszkole nr 105 w os. Spółdzielczym 5 na zakup i montaż windy kuchennej. Taką samą kwotę otrzyma Samorządowe Przedszkole nr 119 w os. Kolorowym 28 też na zakup i montaż windy kuchennej. Więcej pieniędzy, bo 400 tys. zł zostanie przeznaczony na budowę i przebudowę ogródków jordanowskich na terenie Dzielnicy. Za 90 tys. zł będzie dokończona dokumentacja projektowa oraz wykonane oświetlenie przy ul. Chałupki bocznej w trybie „zaplanuj i wybuduj”.

250 tys. zł zostanie wykorzystane na rozbudowę miejsc parkingowych na os. Na Skarpie przy bloku nr 19,11 i 12. W tym roku zostanie rozpoczęta rozbudowa tego parkingu na powierzchni ok. 125 m kw. Wreszcie 100 tys. zł trafi do Szpitala im. Stefana Żeromskiego. Za te pieniądze nastąpi dofinansowanie zakupu części wyposażenia, a to szafek ubraniowych dla potrzeb Oddziału Ginekologiczno-Położniczego i Ginekologii Onkologicznej, Oddziału Neurologicznego z Pododdziałem Leczenia Udarów Mózgu, Oddziału Noworodków oraz Szatni Centralnej. Przypominamy, że są to zadania przewidziane w Budżecie Krakowa na rok 2025. Ponadto Rady Dzielnic dysponują, co prawda skromnymi funduszami, na zadania, o których decyzje podejmują sami radni dzielnicowi. O realizacji tych zadań piszemy na łamach „Głosu”, w przypadku czterech dzielnic XV, XVI, XVII i XVIII na kolumnach dzielnicowych zamieszczanych na naszych łamach i przygotowywanych przez te dzielnice.

MARCIN PIETRZYK Fot. autor

Zostanie zmodernizowany plac zabaw przy Samorządowym Przedszkolu nr 116 w os. Jagiellońskim 16.

KRAKOWSKI HOLDING KOMUNALNY SA POLSKIM EKOLIDEREM

W 2024 roku Ekospalarnia pracowała stabilnie produkując znaczne ilości prądu i ciepła. Był to także pierwszy pełny rok eksploatacji instalacji odzysku ciepła ze spalin, która wypełniła związane z nią plany zwiększenia produkcji ciepła o ponad 25 procent. Z kolei zmiana na stanowisku prezesa Zarządu Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA zaowocowała pracami nad nową strategią rozwoju spółki.

Ekospalarnia pracowała bezpiecznie i bezproblemowo, zapewniając istotny wkład energetyczny w potrzeby miasta. Praca instalacji termicznego przekształcania odpadów przez cały rok przebiegała zgodnie z przyjętym harmonogramem. Instalacja przekształciła nieco ponad 231 tysięcy ton odpadów z czego niespełna 105 tys. ton stanowiły zmieszane odpady komunalne, reszta to pozostałości po segregacji. - W 2024 roku Ekospalarnia wytworzyła rekordową ilość ciepła bo aż 1mln 324 tys. GJ z czego ponad 300 tys. GJ pochodzi z instalacji odzysku ciepła ze spalin. Oznacza to, że instalacja przynosi zamierzony efekt. Jeśli chodzi o energię elektryczną to wytworzonych zostało 69 364 MWh - mówi Bogusław Kośmider, prezes Zarządu KHK SA. Jak dodaje, ważnym wskaźnikiem osiągniętym dzięki pracy i zaangażowaniu całej załogi jest ilość przepracowanych godzin linii technologicznych. W 2024 roku było ich aż 8400 co jest wynikiem bardzo wysokim, rzadko spotykanym w tego typu zakładach zarówno w Polsce jak i w Europie.

Zakład został doceniony przez różnego rodzaju gremia.

W marcu 2024 KHK SA otrzymał wyróżnienie w konkursie na modernizację roku 2023 za budowę instalacji odzysku ciepła ze spalin (UOC), organizowanym przez Wydawnictwo „Nowa Energia”. Natomiast w grudniu ta sama inwestycja otrzymała tytuł #ekoLidera w kategorii #ekoPRZEDSIĘWZIĘCIE z zakresu ochrony powietrza oraz inwestycji przyczyniających się do oszczędności energii. Konkurs ten jest organizowany rokrocznie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Ekologiczne inwestycje to specjalność KHK - na elewacji Ekospalarni zamontowano kolejnych 717 modułów fotowoltaicznych a w ostatnich tygodniach 2024 roku uruchomiono absorpcyjną pompę ciepła, która pozwoli wytworzyć dodatkową energię cieplną.

2024 rok był rokiem świętowania 20-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Przez cały marzec spółki miejskie, instytucje kultury, muzea, a także jednostki Urzędu Miasta Krakowa otwierając się na mieszkańców pokazywały namacalny wpływ funduszy europejskich na rozwój ich działalności. W Krakowie dwie dekady wsparcia finansowego

Autobus wodorowy pod Ekospalarnią, fot. Archiwum KHK SA

wspólnoty zaowocowały realizacją 420 projektów, w tym budowy Ekospalarni, jednego z najnowocześniejszych zakładów tego typu w Europie. Aby przypomnieć mieszkańcom Krakowa te ważne wydarzenia wiosną odbyły się Dni Otwarte Ekospalarni, podczas których szeroko otworzyliśmy drzwi dla mieszkańców Krakowa by pokazać niewidoczne na co dzień zakątki zakładu. Jak co roku wszystkie wejściówki na wydarzenie rozeszły się w mgnieniu oka a młodszy i starsi mieszkańcy opuścili Ekospalarnię z uśmiechami na ustach.

W drugiej połowie roku zakończono postępowanie przetargowe na zakup energii elektrycznej dla członków Krakowskiej Grupy Zakupowej Energii Elektrycznej, której liderem jest Krakowski Holding Komunalny SA. Efekt okazał się być bardzo satysfakcjonujący - oszczędności dla krakowskiego samorządu w I kwartale 2025 roku szacowane są na około 5 mln zł. Co ważne, całość zakupionego na wolumenu energii posiada status „energii zielonej”. Pod koniec roku w krakowskiej Ekospalarni gościli pracownicy MPO z Warszawy, którzy szkolili się z eksploatacji zakładu. Warszawska spalarnia po rozbudowie i modernizacji niebawem zostanie oddana do użytku.

Rok 2024 minął także pod znakiem zmiany warty na stanowisku prezesa Zarządu i zakończenia pracy na tym stanowisku w KHK SA Tadeusza Trzmiela. 14 października 2024 r. pełnienie tej funkcji rozpoczął Bogusław Kośmider. - Dziękujemy panu Tadeuszowi Trzmielowi za wieloletnią pra-

cę i niezwykle zaangażowanie w miejskie sprawy, szczególnie w obszarze komunalnym. Lata jego funkcjonowania w samorządzie to czas wielu dobrych decyzji i ważnych dla Krakowa inwestycji - powiedział B. Kośmider.

W drugiej połowie roku nastąpiło wstrzymanie inwestycji Zakładu Odzysku Energii, potocznie nazywanego „trzecią linią” do spalania odpadów. Zgodnie z podpisanymi umowami z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dokonano powtórnej oceny ryzyk, z której wynika, że w obecnych warunkach rynkowych realizacja tego projektu nie leży w interesie publicznym mieszkańców Krakowa. Zdecydowały przede wszystkim względy ekonomiczne, zmieniająca się sytuacja na rynkach energii (spadek cen energii elektrycznej) i w branży odpadowej (prognozowane zmniejszenie ilości odpadów w związku z ustawowymi programami procentowymi segregacji).

Dla nowego prezesa Krakowskiego Holdingu Komunalnego rozpoczęta właśnie kadencja to przede wszystkim intensywny rozwój i rozszerzenie grupy o nowe podmioty, nowoczesne zarządzanie oraz silne inspiracje niemieckimi i austriackimi stadtwerkami.

- Przygotowujemy nową strategię rozwoju spółki. W najbliższych miesiącach planujemy podjąć działania w zakresie szeroko rozumianej energetyki, także energetyki cieplnej. Zarządzany przez nas Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów niebawem, bo w 2026 roku skończy 10 lat. Należy więc wykonać

Prezes Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA Bogusław Kośmider

pewne kroki dążące do zwiększenia czy też odtworzenia mocy ZTPO - zapowiada Bogusław Kośmider. Planowana jest także rozbudowa instalacji waloryzacji żużla, która ma za zadanie zwiększenie jej efektywności. Oznacza to odzyskanie większej ilości metali żelaznych i nieżelaznych, które są surowcami wtórnymi i są przez KHK sprzedawane, a następnie kierowane do dalszego przetworzenia. Nowa, rozbudowana instalacja docelowo ma odzyskać metale we frakcji żużla powyżej 2 mm na poziomie nawet 80%.

KHK SA ma także inne, ambitne plany. Zostaną one zawarte w strategii rozwoju spółki na lata 2025-2030, nad którą trwają właśnie prace. Przed Krakowskim Holdingiem Komunalnym duże wyzwania i dobre czasy. Będziemy o tym Państwa informować.

Dominika Biesiada-Klimczak
Pełnomocnik ds. komunikacji
KHK SA

Do druku przygotował: MP

Instalacja odzysku ciepła ze spalin (UOC), fot. Archiwum KHK SA

Jesienne widoki, fot. Archiwum KHK SA

KORZYSTAJMY Z PRAWA DO INFORMACJI O METRZE

W Krakowie już powstał tunel dla tramwajów pod dworcem PKP

Zamysł budowy metra w Krakowie powstał kilkadziesiąt lat temu ale mówiono o tym mało i rzadko. Dla jednych była to fantasmagoria, inni dostrzegali biedę państwa i miasta, jako przeszkodę. Ale gdy zaczęliśmy powszechnie kupować samochody i utykać w korkach komunikacyjnych ten i ów zaczął przebąkiwać o metrze. Po wyborach czerwcowych 1989 roku i po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej zaczęliśmy jeździć po świecie dzięki trzymanemu w domu paszportowi, a po Europie nawet na dowód osobisty. W wielu odwiedzanych miastach, nawet mniejszych od Krakowa, jeździliśmy metrem. Zazdrościliśmy wygody i marzyliśmy o tym samym.

Od 1968 r. w rejonie dworca PKP Kraków Główny rozpoczęto inwestycję pod nazwą Centrum Komunikacyjne, którego elementem była stacja metra. W wyniku najprzeróżniejszych zdarzeń i decyzji powstała Galeria Krakowska i podziemny przystanek tramwajowy, który stał się przeszkodą dla zaprojektowania w tym rejonie trasy metra. Informacje na temat ewentualnej budowy metra wpływały rzadko, głównie od naukowców. Gdy przywrócono w Polsce samorząd terytorialny, a więc gdy pojawiła się Rada Miasta Krakowa i urząd Prezydenta Miasta Krakowa, zabrano się za planowanie przestrzeni miasta, uchwalano strategię. Deliberacjom na temat aż nadszedł rok 2014 kiedy to krakowianie w referendum opowiedzieli się za metrem. Wyniki tego referendum są wiążące prawnie i politycznie. Władza kombinowała co by tu zrobić by za psi pieniądz obiecać metro, które w rzeczywistości metrem nie będzie.

Od czasu referendum sprawa metra zaczęła być poważniejszą. Mieszkańcy zaczęli domagać się informacji. Prezydent miasta był zobowiązany jej udzielać. W styczniu 2021 r. zawiązało się stowarzyszenie zwykłe Metro dla Krakowa. Najważniejsza informacja miała miejsce 7 czerwca 2021 r. podczas sesji Rady Miasta. Przedstawiciele ILF Consulting Engineers Polska zaprezentowali wyniki zleconej przez Urząd Miasta pracy „Wykonalność budowy szybkiego, bezkolizyjnego transportu szynowego w Krakowie”. Po przyjrzeniu się temu opracowaniu okazało się, że ma powstać

linia tramwajowa częściowo zagłębiona pod ziemią, prawdopodobnie kolizyjna. Została nazwana premetrem a przecież docelowo metrem nie mogła się stać m.in. z uwagi na zbyt małą średnicę tunelu, a mówiąc ściśle ze względu na nieodpowiednia skrajnię. Pociągi metra bowiem w zasadzie mają zasilanie dolne, boczne a pociągi tramwajowe zasilanie górne. Pociąg metra zabiera znacznie więcej pasażerów niż tramwaj i dlatego jego wagony powinny być szersze a zestawione w pociąg dłuższe co też ma wpływ na długość peronów. W tych sprawach Społeczny Komitet Budowy Metra rozmawiał z radnymi i z dziennikarzami.

Kolejna Informacja Prezydenta została przedstawiona 20 października 2021 r. Radni nie byli usatysfakcjonowani. Społeczny Komitet Budowy Metra, który odniósł spektakularny sukces w Warszawie, postanowił pomóc mieszkańcom Krakowa. W 2022 r. SKBM wskazał Prezydentowi **Jakobowi Majchrowskiemu**, a szczególnie jego zastępcy **Andrzejowi Kuligowi** swoje zastrzeżenia i uwagi. W rezultacie nastąpiła zmiana stanowiska władz miejskich. Sprowadziła się ona do tego, że tunel miał zostać poszerzony, aby mogły w nim zmieścić się wagony metra, a tymczasem miał tam jeździć tramwaj.

W 2022 r. wszyscy członkowie Stowarzyszenia Metro dla Krakowa przystąpili do stowarzyszenia rejestrowego Społeczny Komitet Budowy Metra. Dołączyły do nich następne osoby. W rezultacie zawiązał się Oddział Krakowski SKBM. W jego składzie znaleźli się m.in. wybitni naukowcy, profesorowie: **Marek Cała** z Katedry Geomechaniki, Budownictwa i Geotechniki, wielokrotny dziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii – Inżynierii Lądowej i Gospodarki Zasobami Akademii Górniczo-Hutniczej. W swej pracy badawczej zajmuje się m.in. problematyką stateczności zboczy i konstrukcji oporowych, strategią rozwoju górnictwa w Unii Europejskiej; **Kazimierz Furtak** – Specjalizuje się m.in. w zagadnieniach nośności i trwałości oraz bezpieczeństwa obiektów mostowych, w tym również tuneli, rozwiązań konstrukcyjnymi tuneli i technologii ich realizacji. Dwukrotnie był rektorem Politechniki Krakowskiej. Przez trzy kadencje przewodniczył Radzie Programo-

wej ds. Rozwoju Systemu Transportowego Miasta Krakowa przy Prezydencie Miasta. Jest członkiem stowarzyszenia Społeczny Komitet Budowy Metra; **Antoni Tajduś** – Specjalizuje się w zagadnieniach dotyczących mechaniki skał i gruntów (deformacje powierzchni, szkody górnicze, tąpnięcia, wstrząsy, utrzymanie wyrobisk podziemnych), budownictwa podziemnego (tunele, przejścia podziemne, garaże oraz podziemne składowiska odpadów), zastosowań metod numerycznych w mechanice skał i gruntów, bezpieczeństwa energetycznego kraju. Dwukrotnie był rektorem Akademii Górniczo-Hutniczej. Pracuje w Wydziale Górnictwa i Geoinżynierii AGH; **Stanisław Albricht** – moderator budowy metra w referendum, w 2014 r. zaprojektował trzy warianty I linii metra na kierunku wschód – zachód; **Tadeusz Wojciechowski** – projektant m.in. koncepcji I linii metra Nowa Huta – Mydlniki z lat 80. XX w. i kładki Bernatki. Prezesem Oddziału został **Rafał Kulczycki**.

Latem 2023 r. rozmawialiśmy z kilkoma kandydatami na urząd Prezydenta Krakowa wskazując na korzyści, które odniesie miasto i jego mieszkańcy z powodu uruchomienia metra. Upowszechniliśmy twierdzenie, że powinnością osób, które będą kandydować na urząd Prezydenta Krakowa oraz na funkcje radnych miasta, jest wykonanie woli krakowian wyrażonej w referendum. Nie należy sprzeniewierzać się oczekiwaniom mieszkańców. W mediach krakowskich publikowane są materiały przygotowane przez SKBM, w tym w naszym Głosie Tygodniki Nowohuckim.

Prezydentem Krakowa wybrany został **Aleksander Myszalski**. Potwierdził, że dotrzyma zobowiązań wyborczych, w tym doprowadzi do budowy metra. Wskazał, że **Stanisław Mazur**, jego konkurent w walce wyborczej o prezydenturę miasta obejmuje funkcję I zastępcy prezydenta miasta, będzie koordynował zagadnienia związane z metrem. Zwracam uwagę na to, że ekonomista prof. Stanisław Mazur, do niedawna rektor Uniwersytetu Ekonomicznego posiada wiedzę istotną dla pracy na rzecz rozwoju miasta, transportu publicznego, w tym metra. 28 sierpnia 2024 r. radni Krakowa wysłuchali Informacji Prezydenta na temat metra. Przedstawiona została zamierzenia i zarysowany plan działania. Prezesi SKBM spotkali się z nim 17 października 2014 r. i przedstawili plan działania stowarzyszenia w Krakowie do końca bieżącej kadencji samorządu.

Ważną decyzją prezydenta Aleksandra Myszalskiego było powołanie Rady Naukowo-Technicznej ds. Budowy Metra. Zasiadają w niej eksperci reprezentujący rozmaite dziedziny wiedzy. Przygotowanie do inwestycji, jaką jest metro, wymaga wiedzy interdyscyplinarnej. Radzie przewodniczy prof. **Andrzej Szarata**, rektor Politechniki Krakowskiej. Poprzednio pełnił funkcję dziekana Wydziału Inżynierii Lądowej PK. W pracy naukowej zajmuje się zagadnieniami

związanymi z transportem, w tym m.in. systemami komunikacyjnymi, modelowaniem podróży.

Utworzono niedawno Referat ds. Przygotowania Budowy Metra. Do jego zadań należy m.in. prowadzenie działań informacyjnych. Przypisuję jemu zamieszczenie materiałów informacyjnych w za-

Strona internetowa SKBM: skbm.waw.pl
Kontakt do SKBM: skbm.krakow@gmail.com

kładce METRO na stronie internetowej Magicznego Krakowa. 13 stycznia 2025 r. odbyło się trzecie posiedzenie Rady Naukowo-Technicznej do spraw Budowy Metra. Tak je scharakteryzował prof. Andrzej Szarata: [...] mówiliśmy o rzeczy niezwykle ważnej, czyli komunikacji rozumianej jako przekaz medialny. To bardzo ważne, by ta komunikacja miała wysoką jakość. Mówiliśmy też o tym, żeby przygotować szeroką kampanię społeczną, która będzie dedykowana osobom w różnym wieku i przynależności do grupy społecznej – od szkół, przedszkoli, po Uniwersytet Trzeciego Wieku, środowiska branżowe, uczelnie. [...].

Zostałem zaproszony na to posiedzenie z prawem zabrania głosu w imieniu SKBM. Nasze stowarzyszenie stać będzie na straży decyzji referendum z 2014 r. w sprawie budowy metra. Uważamy, że mieszkańcom Krakowa przysługuje prawo do informacji co w tym zakresie robi samorząd terytorialny, a więc Prezydent z

nujemy ponad czterdziestoletnim doświadczeniem zamierzamy wyjaśnić to co może być nie zrozumiałe. Będziemy również dopypywać władze miasta o sprawy, które zostały pominięte, a które należałoby wyjaśnić. Dlatego chętnie będziemy zbierać pytania mieszkańców. Ponadto, aby lepiej poznać ich odczucia, opinie i

niepokoje organizować będziemy otwarte spotkania. zapraszając na nie będziemy osoby odpowiedzialne za sprawę metra, aby umożliwić im wyjaśnienie spraw, które mogą być skomplikowane. SKBM prowadzi też stronę internetową pod adresem skbm.waw.pl, na której znajduje się zakładka KRAKÓW. Będzie tam można znaleźć nasze zdanie, fachowe wyjaśnienia.

Bieżące informowanie o postępach przygotowań do budowy metra objawiać się powinno nie tylko w trakcie Informacji Prezydenta składanych Radzie Miasta, prowadzeniu zakładki METRO na stronie Magicznego Krakowa, czy wywiadach prasowych. Istnieje wiele możliwości kontaktu z mieszkańcami w każdym wieku metrykalnym. Podczas wspomnianego posiedzenia Rady Naukowej wskazano na kilka z nich. Oto Akademia Górniczo-Hutnicza ma kopalnię doświadczalną, w której można by przedstawić i zaznajomić zainteresowanych

Społeczny Komitet Budowy Metra odegrał istotną rolę w powstaniu metra w Warszawie.

podległym mu urzędem oraz Rada Miasta. Wynika to z ustawowych zadań własnych gminy. Należy do nich zaspokajanie zbiorowych potrzeb jej mieszkańców, w tym m.in. sprawy ładu przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody, gminnych dróg, ulic, mostów, oraz organizacji ruchu drogowego, lokalnego transportu zbiorowego. A zatem z całą pewnością funkcjonowanie metra jest zadaniem własnym gminy. Ponieważ radni i prezydent zostali wybrani przez mieszkańców to na nich spoczywa obowiązek informowania wyborców o swojej publicznej działalności. SKBM będzie pilnował by obywatele Krakowa otrzymywali informacje dotyczące przygotowań do budowy i eksploatacji metra. Ponieważ dyspo-

z technologią drążenia. Można przedstawić w formie rysunkowej sposoby zapobiegania wypadkom podczas pracy, pokazać model tarczy drążącej tunele, tak jak to zrobiono w Warszawie, rozdać foldery ilustrujące proces przygotowania do budowy metra, uczestniczyć w warsztatach zaproponowanych przez naukowców. SKBM ma w zanadrzu szereg pomysłów, których realizacja przybliży krakowianom sprawę metra, w tym spowodowane przez tą inwestycję dobre zmiany w mieście. Będziemy się starali to uczynić w najbliższym czasie.

Andrzej Rogiński, prezes Społeczny Komitetu Budowy Metra

„ANIOŁEK DLA SENIORA” - SAMORZĄDOWE PRZEDSZKOLE NR 144

„Każdy ma coś, co może dać innym” – B. Busch

Ta piękna myśl przyświecała pomysłowi nawiązania współpracy pomiędzy Samorządowym Przedszkolem nr 144, a Domem Pomocy Społecznej przy ul. Kluzeka 6 w Krakowie. Nauczyciele z tej placówki postanowili stworzyć przestrzeń, w której będą mogły nawiązywać się więzi między przedszkolakami, a mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej.

W grudniu w Przedszkolu 144 odbyła się akcja „Aniołek dla Seniora”. Oto jak opowiadają o niej pomysłodawcy:

Wydarzenie było skierowane do Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kluzeka 6, z którym współpracujemy od dłuższego czasu. Organizując akcję mieliśmy nadzieję podarować Starszym Osobom chwilę radości wynikające z otrzymania podarunku, który ktoś przygotował specjalnie dla Nich spełniając indywidualne marzenia Seniorów. Z pomocą Pracowników DPS, Seniorzy napisali łącznie 89 listów do Aniołka, które następnie trafiły do naszego Przedszkola. Dzięki ogromnej życzliwości Rodziców, Dzieci oraz Pracowników Przedszkola udało się przygotować 89 upominków. Przygotowane paczki mieniły się kolorami,

a od rozmiarów i kształtów mogło zawrócić się w głowie. Jak się okazało życzenia do Aniołka formułowane przez Seniorów były różne. Radość mogły sprawić słodycze, kosmetyki, elementy garderoby, książki, albumy dotyczące sztuki czy krzyżówki. Prośby do Aniołka były w większości przypadków skromne, czasami wręcz symboliczne. W czwartek, 19 grudnia Przedszkolaki z Grup I, II i V wyruszyły do DPS-u z misją wręczenia prezentów. Dzieci zaprezentowały korowód świąteczny pt. „O czym mówią gwiazdy?”. Występ w wykonaniu najmłodszych Przedszkolaków wywołał wiele radości, a wspólne kolędowanie wprowadziło wszystkich w radosny nastrój.

Po części artystycznej przyszedł moment, na który wszyscy czekali czyli wręczenie prezentów. Przedszkolaki w pięknych strojach aniołków, pastuszków oraz Trzech Króli ruszyły pomiędzy Seniorów i życząc zdrowych, wesołych Świąt obdarowywały uśmiechem i podarunkiem. Była też chwila, aby Starsi ludzie mogli porozmawiać z dziećmi, opowiedzieć o tym co jest dla nich ważne podczas Świąt Bożego Narodzenia. Dzieci bardzo cieszyły się możliwością wręczenia prezentów. Seniorzy z kolei podczas tego spotkania mieli okazję poczuć się

trochę jak dzieci na spotkaniu ze Świętym Mikołajem. Każda Osoba została wyczytana, kolejność wręczenia prezentów była całkowicie przypadkowa, co wzmagало czujność i ciekawość Seniorów – bo może właśnie teraz to do mnie podejdziesz Aniołek z prezentem. Radość, a czasami też duże wzruszenie, które mogliśmy obserwować na twarzach Osób obdarowanych było bezcenne. Nauczyciele wraz z Pracownikami odwiedzili również Osoby pozostające w pokojach, z uwagi na stan zdrowia. Akcja „Aniołek dla Seniora” pokazała nam – młodym, zdrowym ludziom, jak czasem niewiele wystarczy Seniorom, by poczuć się choć na chwilę szczęśliwymi. Spotkanie z udziałem dzieci, wspólne kolędowanie, a przede wszystkim wręczenie upominków i możliwość uczestniczenia w tych chwilach radości była niezwykle poruszająca. Raz jeszcze serdecznie dziękujemy Rodzicom za tak dużą otwartość, zaangażowanie i gest serca. To dzięki Wam Drodzy Rodzice mogliśmy przeżyć chwile pełne wzruszeń. Odpowiedź na akcję na rzecz Seniorów pokazuje, że Społeczność naszego Przedszkola łącząc siły może zdziałać naprawdę bardzo dużo.

Z NOTESU KIBICA

31.01 (piątek) – godz. 18, I Liga Małopolska siatkówki kobiet – edycja wiosna: Sparta – Solna Wieliczka (hala Zespołu Szkół Ogólnokształcących Sportowych nr 2, os. Teatralne 35)

1.02 (sobota) – godz. 11, mecz piłki nożnej: Hutnik – Sandecja Nowy Sącz (boisko na Suchych Stawach)
1.02 (sb) – godz. 15, II liga piłki ręcznej mężczyzn – grupa czwarta: Hutnik – Siódemka Mysłowice (hala Suche Stawy)

NA RAZIE SPRAWDZAJĄ MŁODYCH

Piłkarze Hutnika mają za sobą dwa kolejne sparingi. Na pierwszy z nich pojechali w ostatni weekend do Stali Stalowa Wola (I liga).

Jest to jedyne spotkanie, które w całym okresie przygotowawczym przed wznowieniem rywalizacji II ligi, przyszło im rozegrać poza domem. Trwało ono aż 120 minut, gdyż każda połowa liczyła po 60 minut. Zakończyli je zwycięstwem 2-1 (1-1). Bramki dla hutników zdobyli Anthony Ikwuka i Artem Motrycz.

Trener Maciej Musiał dał pograć licznej grupie zawodników. Wyszło ich na boisko aż 25. W tym gronie nie zabrakło młodych graczy, wychowanków klubu. Z niektórymi przedłużono, bądź podpisano pierwszy kontrakt. Wśród nich znaleźli się m.im. Ikwuka, Szymon Bil, Ksawery Semik, Karol Szablowski. Musiał sprawdzał też trzech młodych kandydatów do reprezentowania Hutnika, wywodzących się z pozakrakowskich klubów, którzy przez kilka dni uczestniczyli w zajęciach. Byli to obrońca Filip Padlo (Unia Tarnów), skrzydłowy Junior Samy Mafunga (Escola Varsovia) i Mateusz Mika (Stadion Śląski Chorzów).

W zespole gospodarzy nie brakło natomiast zawodników wywodzących się z Krakowa, bądź przez jakiś czas wcześniej związanych z drużynami z naszego miasta. Było ich aż dziesięciu. W tym Krystian Lelek (Hutnik), Damian Urban (Cracovia, Hutnik), Sebastian Strózik, Thiago, Patryk Zaucha (obaj Cracovia). Bramkę dla Stali zdobył natomiast Jakub Banach (kiedyś Garbarnia).

Kolejne spotkanie Hutnik rozegrał w środku tygodnia z Podhalem Nowy Targ (wynik podamy w następnym numerze). Natomiast w sobotę zmierzy się z Sandecją Nowy Sącz, której kibice kilka dni temu mocno pobili wiceprezesa klubu i wbiili widelec w rękę. Parę ciósów miał też zarobić jeden z piłkarzy. (dan)

HUTNIK – MKS PM TARNÓW 27-25 (15-12)

HUTNIK: Pęgielski – Dzierwa 2, Krawczyk 5, Kozioł 3, Cupisz 6, Przała, Sobczyk 3, Krzysztof, Jagielak 1, Łuba, Trawnicky 2, Słowiński 2, Cegła, Dzedzic 1, Pabian 1, Karwała 1.

Piłkarze ręczni z Nowej Huty dosyć łatwo wygrali to spotkanie. Nie byli może zbyt skuteczni w poczynaniach ofensywnych, ale dobrze spisywali się w obronie. Tylko raz dopuścili przyjezdnych do prowadzenia – w 22 min było 9-10

POSZŁO IM NAWET ŁATWO

– i pięć razy na tablicy był remis. Ostatni raz właśnie w tej minucie, kiedy do wyrównania doprowadził najskuteczniejszy tego dnia na parkiecie Tomasz Cupisz. Na tym on i jego koledzy nie poprzestali, chociaż nie wykorzystali wszystkich okazji, jakie wówczas mieli. Dołożyli pod rząd cztery bramki, nie tracąc żadnej i prowadzili 14-10. Była to najwyższa przewaga jaką uzyskali tego dnia. Potem już do końca prowadzili.

Liderem czwartej grupy II ligi dalej jest ASPR Zawadzkie – 30

pkt. Hutnik wskoczył na czwartą pozycję – 18 pkt. W tabeli jednak jest spory bałagan. Nie dość, że niektóre zespoły mają jeszcze do rozegrania mecze z jesieni, to dochodzą już zaległe z rundy rewanżowej. Znajdujący się np. dwie lokaty niżej od hutników i mający 15 punktów SMS III Kielce rozegrał trzy spotkania mniej, a Iskra Kielce aż cztery.

Taki rozgardiasz powtarza się od lat i krajowy związek nad tym nie panuje. Zdarzało się nawet, że niektóre zespoły kończyły sezon bez

rozebrania wszystkich meczów. W krajowej piłce ręcznej ważniejsze są bowiem polityczne wojenki podjazdowe o stołki i układy koleżeńskie. Widać to było szczególnie podczas ubiegłorocznego zgromadzenia walnego ZPRP. Nie dziwi zatem postawa naszej reprezentacji szczypiornistów na mistrzostwach świata. Doszło do dawno niespotykanej kompromitacji. Jako jedyna z europejskich – na osiemnaście – nie wyszła z grupy. (dan)

PUSZCZA ZACZYNA WIOSENNE REWANŻE

Już 31 stycznia wznawia zmagania piłkarska ekstraklasa. Runda rewanżowa – jedna kolejka rozegrana została w grudniu – zapowiada się ciekawie. Do mistrzostwa pretendują cztery zespoły, ale wiele wskazuje, że bardziej interesująca będzie walka o utrzymanie.

Właściwie pół ligi będzie starało się uniknąć degradacji, choć powszechne są głosy, że jedno z trzech miejsc spadkowych jest zajęte przez Śląsk Wrocław. Wśród tych zagrożonych jest również rozgrywająca drugi sezon na tym poziomie drużyna z sąsiadujących z Nową Hutą Niepołomic – Puszcza. Obecnie plasuje się na bezpiecznej piętnastej pozycji, ale ma tyle samo punktów, co znajdująca się pod kreską Korona Kielce. „Zubry” jesienią były gospodarzami i udało im się uzyskać tylko remis 0-0, a wyprzedzają ją lepszą różnicą.

Na początek tegorocznych występów czekają ich trudne spotkania. W najbliższą sobotę, 1 lutego, pojedą do wysoko plasującego się Górnika Zabrze. W następnej kolejce będą podejmować mistrza kraju, Jagiellonię Białystok, jeszcze na stadionie Cracovii. Tydzień później udadzą się do Legii Warszawa. Na swój wyremontowany stadion – na którym im się lepiej zawsze grywało ze względu na specyfikę obiektu – być może wrócą na początku marca, żeby zagrać z Motorem Lublin.

Trudno w tej chwili orzec, w jakiej niepołomiczanie są dyspozycji. Część sparingów rozegrali podczas tureckiego zgrupowania, wszystkie przegrywając. Po powrocie wystąpili jeszcze w dwóch sprawdzianach. Najpierw zremisowali 1-1 (0-1) w Radomiu z również zagrożonym degradacją rywalem z ekstraklasy, Radomia-

kiem. Bramkę zdobył Michalis Kosisidis. Niestety, urazu nabawił się Mateusz Cholewiak i trudno przesądzić, czy zagra w Zabrzu. Nazajutrz w Staniątkach pokonali JKS Jarosław (IV liga) 1-0 (1-0).

Silniejszy skład wystąpił przeciwko Radomiakowi, bo była to jakby próba generalna przed ligą. Trener Tomasz Tułacz wykorzystał występ do testowania dwóch pomocników z niższych lig, Adriana Bielki (ŁKS Łódź) i Jakuba Tyski (CK Troszyn). Także w starciu z JKS zagrało kilku sprawdzanych graczy, ale ich nazwisk nie podano. Pojawił się też Patryk Kielis, o którym mówiono, że może zostać wypożyczony do Stali Stalowa Wola.

Kilka dni przed Zabrzem jedynym zawodnikiem, którego pozyskano tej zimy był pomocnik Antoni Klimek z Widzewa Łódź. Można jednak spodziewać się, iż jacyś

gracze dojdą, bo potrzeby są duże. Słychać o pomocniku Gieorgiju Żukowie – obywatelu Kazachstanu i Belgii – który kiedyś grał w Wiśle Kraków, a ostatnio w Chinach. Kolejnym nabytkiem może być skuteczny białoruski napastnik Gierman Barkowski z Dynama Brześć. Nie będzie wśród nich za to Greka Michalisa Panagidisa (Aris Saloniki), który choć podobał się Tułaczowi, to nie zdecydował się go pozyskać. Powodem miała być długa przerwa w występach. Nie wiadomo natomiast co będzie z wychowankiem Krakusa Nowa Huta (był też w juniorach Progressu), który występował w wielu drużynach oraz rozgrywkach piłkarskich, Norbertem Jaszczakiem. Jak na razie Puszczę opuścili Wojciech Hajda (Miedź Legnica), Jin-hyun Lee (Ulsan, Korea Płd.), Michał Walski (Stal Stalowa Wola). (dan)

ZŁOTA SPARTA

Rozegrane zostały turnieje finałowe mistrzostw Małopolski w siatkówce juniorek i juniorów. Wzięły w nich udział trzy krakowskie zespoły – juniorek Sparty oraz juniorów Hutnika i Sparty.

Siatkarze z Nowej Huty grali w tej samej grupie eliminacyjnej. Spartanie, którzy powszechnie byli uważani za zdecydowanego faworyta w całym turnieju, zaczęli od zwycięstwa 3-0 nad MKS Andrychów. W następnym spotkaniu to hutnikom przyszło się zmierzyć z MKS. I chociaż dwukrotnie obejmowali prowadzenie (1-0, 2-1) to ulegli mu 2-3. W ostatnim meczu tej grupy doszło do nowohuckich derbów. Zakończyły się one wygraną Sparty z Hutnikiem 3-0 (25-19, 25-23, 25-20), która zajęła pierwsze miejsce i wraz zespołem z Andrychowa awansowała do półfinału. Hutnik był trzeci.

Kolejnym rywalem Sparty w półfinale byli gospodarze z Dunajca Nowy Sącz. Po zwycięstwie walcie kolejny raz zwyciężyła 3-0 (w I secie 32-30). W finale znowu doszło do starcia Sparty z MKS. Potoczyło się zgodnie z oczekiwaniami, czyli wygranej 3-0 drużyny z os. Teatralnego. I została mistrzem Małopolski – od lat zdobywa ten tytuł, a ten jest bodaj ósmy i drugi prowadzącego ten zespół trenera Adama Fedorka – uzyskując awans do 1/8 MP wraz z finałowym rywalem i Dunajcem, który zdobył brązowy medal.

Spartę reprezentowali: Jakub Rutkowski, Filip Grzywacz, Karol Nowak, Grzegorz Cebula, Kacper Słowik, Bartosz Kopeć, Krzysztof Sala, Daniel Słota, Szymon Żak, Franciszek Furtok, Jan Cichowski, Bogdan Kolisnyk, Wojciech Kijowski. (dan)

...I SREBRNA SPARTA

Jej siatkarki rywalizowały z kolei w Wieliczce. Zaczęły od zwycięstwa z Pogonią Proszowice 3-0, po czym pokonały Kępczanina Kęty 3-1, dostając się do półfinału z pierwszej pozycji.

Podobnie jak ich klubowym kolegom przyszło w nim się im zmierzyć z Dunajcem, wygrywając w takich samych rozmiarach 3-0. W walce o złoto czekała je jednak znacznie cięższa przeprawa, bo z gospodyniami z Solnej Wieliczka, która w ubiegłym roku dostała się do finału MP, zajmując w nim piątą lokatę. Niestety, rywalki okazały się za mocne i siatkarki z Nowej Huty zdobyły srebrny medal, ulegając 0-3.

– Na razie są jeszcze lepsze. Tylko na razie, bo nam z każdym rokiem idzie coraz lepiej – podkreśla trener Sparty, Zenon Matras, który w poprzednim sezonie wywalczył brązowy medal, a teraz srebro. Małopolskę w mistrzostwach kraju oprócz jego zespołu i Solnej będzie reprezentował jeszcze Dunajec. (dan)

NIE ZAPOMINAJĄ PRZYJACIOŁ

Rozegrany został XV Memoriał Michała Bobera i Michała Jeziora. Patronami tej imprezy byli zawodnicy piłkarskiej drużyny juniorów Hutnika. Zginęli oni w wypadku drogowym 26 stycznia 2008 roku. Ich przyjaciele i koledzy, głównie wywodzący się z tego zespołu i środowiska hutniczego, uznali że warto uczcić ich pamięć. Założyli Fundację Pamięci Michała Bobera

i Michała Jeziora, która za swoje motto przybrała słowa hiszpańskiego pisarza, Carlosa Ruiza Zafona – „Istniejemy, póki ktoś o nas pamięta”. Zaczęli od organizacji memoriału piłkarskiego, który odbywał się w hali Hutnika i Com-Com Zone na Suchych Stawach nawet z udziałem ośmiu zespołów juniorów z Krakowa oraz ze Śląska. Szybko działalność Fun-

dacji jednak się rozrosła i zaczęła prowadzić szczytną działalność, zbierając środki i wspomagając głównie młodych piłkarzy oraz drużyny będące w potrzebie.

Z upływem lat ograniczono skalę turnieju piłkarskiego – brało w nim udział mniej ekip – a nad to data pandemia covidu spowodowała, że zaprzestano go organizować. Ostatni odbył się w 2022 roku. Ale przyjaciele obydwu Michałów o nich nie zapomnieli i po trzy latach przerwy znowu przeprowadzili Memoriał. Oczywiście w hali Suche Stawy (dawniej Hutnika).

– Trochę w skromniejszej formie, gdyż z udziałem „Przyjaciół” i drużyny juniorów Hutnika, którzy w tamtych latach się rozdzieli. Koniecznie chcieliśmy jednak przypomnieć chłopaków. I teraz zamierzamy powrócić do cyklicznej organizacji Memoriału – mówi Kacper Orłowski, prezes zarządu Fundacji Pamięci Michała Bobera i Michała Jeziora, która wciąż działa i wspomaga na skalę swoich możliwości. Samo spotkanie skończyło się zwycięstwem „Przyjaciół” 6-5 (0-2). (dan)

JAK UNIKAĆ CHORÓB ZAKAŹNYCH? ROLA SZCZEPIEŃ

Rozmawiamy z prof. dr hab. n. med. Tomaszem Targowskim, kierownikiem Kliniki i Polikliniki Geriatrii w Narodowym Instytucie Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji w Warszawie, krajowym konsultantem w dziedzinie geriatrii

Jak nasz układ immunologiczny reaguje na upływ czasu?

Starzeje się. Proces ten, nazywany immunosenescencją, polega na osłabieniu zdolności obronnych organizmu. Zarówno odporność humoralna, odpowiedzialna za produkcję przeciwciał, jak i komórkowa – zapewniająca ochronę przed infekcjami dzięki na przykład limfocytom T – stają się mniej skuteczne. W rezultacie osoby starsze są bardziej podatne na infekcje, a ich układ immunologiczny trudniej sobie radzi z ich zwalczaniem.

Które choroby są szczególnie groźne w tym wieku?

Oczywiście zakażenia bakteryjne i wirusowe. Dotyczy to zwłaszcza zapaleń płuc, które mogą mieć bardzo poważny, groźny dla życia przebieg. Wśród bakterii jako jedne z najczęstszych patogenów odpowiedzialnych za takie infekcje można wymienić pneumokoki. Wśród wirusów to grypa, SARS-CoV-2, syncytialny wi-

rus oddechowy (RSV). Poza zakażeniami dolnych dróg oddechowych zagrożenie stanowi też półpasiec, którego przyczyną jest reaktywacja wirusa ospy wietrznej.

Czy infekcje mogą wpłynąć na przebieg chorób współistniejących?

Zdecydowanie tak. Mogą znacznie pogorszyć stan zdrowia osób z przewlekłymi chorobami układu sercowo-naczyniowego lub cukrzycą. Istnieją dowody, że półpasiec zwiększa ryzyko wystąpienia udaru mózgu, a grypa czy COVID-19 mogą prowadzić do zaostrzenia niewydolności serca.

Jak więc chronić osoby starsze przed chorobami infekcyjnymi?

Kluczowym narzędziem profilaktyki są szczepienia, które ograniczają ryzyko wystąpienia chorób infekcyjnych i ich powikłań. Towarzystwa naukowe opracowały już kalendarze zalecanych szczepień

dla seniorów, z których warto korzystać. W ustaleniu indywidualnego kalendarza dla osoby starszej pomoc może lekarz rodzinny lub specjalista, pod którego opieką jesteśmy.

Przeciwko czemu powinni się szczepić seniorzy?

Przeciwko grypie (szczególnie w sezonie jesienno-zimowym), COVID-19 (nadal mamy wiele zachorowań), pneumokokom (pomaga zapobiegać zapaleniu płuc), krztuścowi (senior może zarazić dziecko, które nie zakończyło pełnego cyklu szczepień), a także przeciwko półpaścowi (wirus może powodować bolesną neuralgię popółpaścową) oraz RSV (szczepienie ogranicza ryzyko hospitalizacji z powodu ciężkiego zapalenia płuc).

Seniorzy mogą obawiać się licznych szczepień. Czy słusznie?

Niesłusznie. Obawy często wynikają z niewiedzy. Współczesne szczepionki, zwłaszcza te oparte na nowoczesnych technologiach są bezpieczne. Zawierają jedynie fragmenty antygenów drobnoustrojów chorobotwórczych, co ozna-

cza, że nie mogą wywołać choroby, przeciwko której się szczepimy, a ich skuteczność w zapobieganiu infekcjom jest bardzo wysoka.

Co ogranicza dostęp osób starszych do tego rodzaju profilaktyki?

Największą barierą są koszty. Niektóre szczepionki, takie jak te przeciwko grypie czy pneumokokom, są dla seniorów bezpłatne, ale inne wiążą się z koniecznością ponoszenia znacznych wydatków. Liczymy jednak, że lista refundowanych szczepień oraz dodatkowych programów wsparcia seniorów będzie się stopniowo poszerzać. Ważne jest też uproszczenie procedur, na przykład poprzez umożliwienie wykonywania szczepień w szpitalach lub w ramach rutynowych wizyt lekarskich, oraz prowadzenie różnorodnych kampanii informacyjnych dla seniorów i ich opiekunów.

Rok 2025 ogłoszony został Rokiem Edukacji i Profilaktyki. Co sądzi Pan o tej inicjatywie?

Jest bardzo obiecująca. Edukacja i profilaktyka powinny być priorytetami, zwłaszcza

wśród osób starszych, które stanowią coraz większą część naszej populacji – obecnie jest to ponad 10 milionów. Zwiększenie świadomości na temat znaczenia profilaktyki może przynieść wymierne korzyści zarówno z perspektywy indywidualnego człowieka, jak i całego systemu opieki zdrowotnej. Mam nadzieję, że działania podejmowane w ramach tej inicjatywy skupią się nie tylko na szerzeniu wiedzy, ale też na wprowadzaniu konkretnych rozwiązań.

Czego zatem chciałby Pan życzyć seniorom w Nowym Roku?

Przede wszystkim zdrowia. Proszę też, by osoby starsze pamiętały, że infekcje oznaczają nie tylko chwilowe pogorszenie stanu zdrowia wynikające z reakcji zapalnej, lecz niosą także ryzyko zaostrzenia chorób przewlekłych i realnego zagrożenia życia. Szczepienia pomagają uniknąć wielu powikłań. Są inwestycją w zdrowie na długie lata.

Bardzo dziękujemy za rozmowę.

(f. Stowarzyszenie Dziennikarze dla Zdrowia)

Tak może wyglądać półpasiec

Klasztor w Szczyrzycu

NA CHWAŁĘ BOGA I SWOJEGO RODU

Małopolskie miasta i wsie usiane są pięknymi zabytkami architektury. Osoby, które zwiedzają wiekowe dwory i pałace, często chcą wiedzieć, nie tylko kiedy dany obiekt powstał, ale także: kto zdecydował o jego budowie i jaka rodzina w nim mieszkała. W przypadku zabytków sakralnych sytuacja często wygląda inaczej: podziwiając poszczególne ołtarze, czy malowidła, rzadko zastanawiamy się, z czyjego polecenia wzniesiono daną świątynię, czy klasztor. Zakładamy, że tak, jak obecnie, nowy, bądź większy kościół budowano wspólnym wysiłkiem wiernych, którzy mieli z niego korzystać. Jednak w przeszłości model ten odnosił się tylko do niektórych kościołów parafialnych, w tym głównie świątyni w miastach, gdzie w dzieło ich budowy włączył się bogaty miejski patrycjat.

Powstanie większości obiektów kultowych łączyło się jednak z decyzją powziętą przez konkretnego fundatora. Ciekawe okazują się wyniki dociekań, co skłoniło poszczególnych donatorów do powzięcia takiego postanowienia. Bowiem najprostszą odpowiedzią, że czyniono tak na chwałę bożą oraz dla zbawienia swej duszy nie zawsze jest taka oczywista.

Na terenie Małopolski w średniowieczu wyróżniało się kilka rodów możnowładczych, w tym dobrze znani Czytelnikom „Głosu” Gryfici (Świebodzice), a obok nich, między innymi: Odrowążowie, Starzowie – Toporczycy i Bogoriowie. Wielu spośród członków tych rodzin było fundatorami zarówno pojedynczych świątyni, jak i całych założeń klasztornych. Co, obok niewątpliwych względów religijnych, sprawiło, że podjęli taką decyzję? Bezsprzeczne były tu zapewne powody natury gospodarczej. Jak już wielokrotnie podkreślano na łamach „Głosu” mnisi z wielu zgromadzeń, w tym głównie cystersi, byli w średniowieczu zagorzałymi pionierami i krzewicielami wysoko, na ówczesne czasy, rozwiniętej kultury rolnej. Ten aspekt mógł przyczynić się zarówno do sprowadzenia cystersów do należącej do Gryfitów Brzeźnicy (dzisiejszego Jędrzejowa), jak i do ufundowania przez Odrowążów klasztoru tego zgromadzenia w podkrakowskiej Mogile, czy też przez Bogoriów w Koprzywnicy.

Jak już wspomniano powyżej, istotnym bodźcem do podjęcia takiej decyzji, były względy religijne. Ale mogło tu nie chodzić tylko o kwestie kultu chrześcijańskiego. Wielu badaczy wskazuje, szczególnie w odniesieniu do decyzji biskupa krakowskiego Iwona Odrowąża, który w latach 1225/1226 osadził cysterski konwent w Mogile, iż w okolicy tej konieczne było nie tylko krzewienie i rozwój chrześcijaństwa, ale najprawdopodobniej również walka z pozostałościami kultu pogańskiego, żyjącym jeszcze wówczas w pobliżu górującego nad miejscowością kopca, nazwanego z czasem imieniem mitycznej księżniczki Wandy.

Na koniec wymienić należy kolejny (ale czy nie najważniejszy?) bodziec

powodujący podejmowanie przez możnych takich postanowień. Chodzi tu mianowicie o względy reprezentacyjne i ambicjonalne. Szczególnie we wczesnym średniowieczu, kiedy tzw. regale grodowe pozwalały na budowę i utrzymywanie grodów obronnych (a później zamków) wyłącznie panującemu, członkowie nawet bardzo ważnych rodów (o ile nie uzyskali od władcy wyjątkowego, pozwalającego na to tzw. immunitetu) nie mogli wybudować dla swej rodziny murowanej obronnej siedziby. Mieszkali więc w dworach drewnianych, na pewno bardziej wygodnych i przestronnych niż chaty ich poddanych, ale nie różniących się od nich pod względem budulca. Wznoszenie świątyni murowanych, najpierw kamiennych, potem ceglanych było zatem stawianiem widocznym w krajobrazie dominant, które wiązały się z konkretnym rodem. Niektóre spośród murowanych budynków sakralnych mogły też być pomyślane i doraźnie wykorzystywane jako miejsca obronne.

Jak wielką względy ambicjonalne odgrywały rolę w tym względzie widać wyraźnie właśnie na przykładzie historii początków zakonu cystersów w Małopolsce. Należący do rodu Gryfitów, Janik (późniejszy biskup Gnieźnieński) już około roku 1140 rozpoczął starania o sprowadzenie zakonników z Morimond do Brzeźnicy. Odkąd w roku 1149 ufundowano w Brzeźnicy klasztor cysterski jako filię Morimond, a szczególnie po konsekracji, w roku 1210 nowego okazałego kościoła cysterskiego, fakt ten tak uwierał członków rodu Odrowążów, że około roku 1220 nadali cystersom z Lubiąża na Śląsku, leżące w Małopolsce Kacice i Prandocin, by ostatecznie w latach 1225/1226 osadzić ich konwent w Mogile.

Podobnie jak w przypadku wymienionych lokalizacji, połączenie różnych względów, w tym zapewne próba znalezienia sposobu na jak najbardziej efektywne rolnicze wykorzystanie nienajlepszych górskich ziem, skłoniło wojewodę krakowskiego Teodora Gryfitę do ufundowania w 1234 roku w należącej do niego dobrach na Podhalu w Szczyrzycu filii klasztoru cystersów z Jędrzejowa.

Połączenie powodów religijnych, ambicji rodowych, ale i chęć zabezpieczenia godnego bytu swego dziecka widać natomiast w decyzji kasztelana krakowskiego Klemensa Gryfity z Brzeźnicy oraz jego żony Raclawy. Według tradycji, około 1228 roku ufundowali i uposażyli znaczną częścią swoich dóbr, klasztor benedyktynek w Staniątkach, zadawszy równocześnie, by ich córka Wisenna została pierwszą księżniczką klasztoru. Przytoczone przykłady zdają się wyraźnie świadczyć, że zapoznanie się z zabytkami pozwala nie tylko na oglądanie dzieł sztuki z przeszłości ale również poznanie natury ludzkiej, która nie ulega zmianom przez wieki.

Ewa Kubica – Kabacińska
Fot. Autorka

Z KRONIKI POLICYJNEJ

SPOTKANIE DZIELNICOWYCH Z KRAKOWSKIMI SENIORAMI

Dzielnicowi z Komisariatu Policji III, spotkali się z seniorami, aby porozmawiać o zagrożeniach z jakimi najczęściej spotykają się osoby starsze. Uczestnicy mogli dzielić się swoimi doświadczeniami i kierować pytania do policjantów. 12 stycznia br. dzielnicowi z Komisariatu Policji III, spotkali się z seniorami w Centrum Aktywności Seniora „Nie dzieli nas wiek”, mieszczącej się przy ul. Weissa. Spotkanie miało charakter edukacyjny, w czasie którego policjanci wyjaśniali uczestnikom z jakimi zagrożeniami najczęściej spotykają się osoby starsze. Dzielnicowi zapoznali też słuchaczy z programem „Dzielnicowy bliżej nas” i aplikacją „Moja Komenda”, a także wyświetlili film MSWiA, pt. „Krótki film o rzeczach oczywistych”, wyjaśniający jak działa ta aplikacja. Coraz więcej seniorów korzysta z urządzeń mobilnych i internetu dlatego policjanci omówili jak działa Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz przypomnieli o podstawowych zasadach bezpieczeństwa w sieci radząc, jak unikać zagrożeń związanych z działalnością internetowych oszustów. Jednym z omawianych tematów były też oszustwa na tak zwaną „na legendę”, ponieważ ich ofiarami najczęściej padają osoby w wieku senioralnym. Dzielnicowi uczulali uczestników spotkania by zawsze weryfikować swoich telefonicznych rozmówców, którzy mogą podawać się za członków rodziny będących w nagłej potrzebie finansowej, a także podszywających się pod policjantów prowadzących tajne akcje oraz urzędników. Wspólnym mianownikiem tych historii jest zainteresowanie oszczędnościami osoby starszej i próba skłonienia seniora do przekazania pieniędzy bądź biżuterii wskazanym osobom. Uczestnicy spotkania mieli okazję zadawać pytania oraz podzielić się swoimi doświadczeniami i obawami związanymi z bezpieczeństwem.

DZIELNICOWI Z KOMISARIATU POLICJI V W KRAKOWIE ZATRZYMALI DWÓCH MĘŻCZYZN ZE ZNACZNĄ ILOŚCIĄ NARKOTYKÓW

W zeszłym tygodniu dzielnicowi z Komisariatu Policji V w Krakowie zatrzymali w rejonie Ludwinowa dwóch mężczyzn, którzy w samochodzie ukrywali znaczne ilości narkotyków. Mundurowi zabezpieczyli m.in. marihuanę, amfetaminę, heroinę oraz mefedron. Zatrzymanym grozi do 10 lat pozbawienia wolności. Kilka dni temu dzielnicowi z Komisariatu Policji V w Krakowie w trakcie patrolowania jednej z ulic w rejonie Ludwinowa, zauważyli dwóch mężczyzn znajdujących się w pojeździe, którzy na widok policyjnego radiowozu próbowali szybko odjechać. Mundurowi udaremniłi jednak ich zamiar blokując drogę przejazdu. Po podejściu do pojazdu policjanci od razu zauważyli podejrzane pakunki znajdujące się pomiędzy przednimi siedzeniami. Mężczyźni zapytani o ich zawartość stwierdzili, iż są to części samochodowe, jednak funkcjonariusze nie dali wiary tym zapewnieniom.

Po wylegitymowaniu 28-latka oraz 20-latka policjanci postanowili sprawdzić podejrzaną zawartość pakunków. Intuicja ich nie zawiodła, gdyż jak się okazało w samochodzie mundurowi ujawnili kilkadziesiąt woreczków strunowych z zawartością różnych narkotyków. Dodatkowo obaj mężczyźni również posiadali przy sobie nielegalne substancje. W sumie policjanci zabezpieczyli ponad 124 gramy marihuany, prawie 52 gramy amfetaminy, blisko 50 gramów mefedronu, ponad 12 gramów heroiny, blisko 3 gramy ecstasy oraz ponad 1 gram kokainy. Obaj mężczyźni zostali zatrzymani i przewiezieni do komisariatu, gdzie następnego dnia usłyszeli zarzuty posiadania oraz czynienia przygotowań do wprowadzenia do obrotu znacznych ilości narkotyków. Grozi im do 10 lat pozbawienia wolności. Wobec 20-latka prokuratura zastosowała policyjny dozór oraz poręczenie majątkowe. Mężczyzna nie może też zbliżyć się do 28-latka na odległość mniejszą niż 50 metrów. (mp)

NA STRAŻY MIASTA

STRAŻ MIEJSKA ZAGRAŁA NA RZECZ WOŚP

Zagrała po raz 33. gra Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Tym razem zbierano fundusze dla onkologii i hematologii dziecięcej. Jak co roku funkcjonariusze Straży Miejskiej wspierali tę niesamowitą akcję. Swoje stoiska Straż Miejska wystawiła w Centrum Handlowe Bonarka i Galerii Kazimierz, na których można było uzyskać informacje o tej formacji i dostać w zamian za datki na WOŚP różne gadżety.

PREZYDENT O CZYSTYM POWIETRZU

Na Facebooku Straży Miejskiej prezydent Miasta Krakowa Aleksander Miszański zamieścił swoje stanowisko w sprawie czystego powietrza. Kraków zrobił dużo w walce o czyste powietrze, ale wciąż wiele do zrobienia przed nami. Wysłałem pismo Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sprawie przyszłego, docelowego kształtu programu „Czyste Powietrze” i włączenia w ten proces samorządów. Mimo tego, że w Krakowie udało się zlikwidować tak zwaną niską emisję, to dalej potrzebne są działania w zakresie wymiany bezklasowych pieców w całym województwie i dotacje na termomodernizację budynków. Szeroka współpraca w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza jest szczególnie istotna dla naszego miasta, ponieważ obecnie jedną z głównych przyczyn smogu w Krakowie jest właśnie emisja napływowa. Chcielibyśmy wspólnie z gminami ościennymi ustalić strategię działania w celu szybszej wymiany nieekologicznych palenisk.

Co robi Kraków w 2025 roku? Ponownie uruchomimy program termomodernizacyjny dla budynków jednorodzinnych oraz wdrożymy analogiczny program dla domów wielorodzinnych. Na bazie współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska będziemy realizować program „Ciepłe Mieszkanie”. Mamy również w budżecie miasta na ten rok 5 mln zł na program rozwoju odnawialnych źródeł energii. Równoległe prowadzone są kontrole i interwencje Straży Miejskiej w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej. Dzięki takim działaniom, a także ogromnemu zaangażowaniu mieszkańców w proces wymiany pieców, w Krakowie oddychamy coraz lepszym powietrzem. Zrobimy wszystko, by dni z zanieczyszczonym powietrzem stały się jedynie smutnym wspomnieniem w naszym mieście. (MP)

INFORMATOR NOWOHUCKI

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

- Pogotowie Ratunkowe: 999
- Toksykologia: 12 411 99-99
- Straż Pożarna: 998
- Policja: 997
- Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
- Straż Miejska: 986
- Pogotowie gazowe: 992
- Pogotowie dźwigowe: 12 644-23-08
- Pogotowie c.o.: 12 644-38-46
- Wodociągi: 12 648-28-61
- Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz): 12 644-19-69, 12 643-27-43.
- Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia: 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
- Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin: 12 411-60-44.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

- Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1: tel. 12 64-68-792.
- NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66: tel. 12 357-52-48.

DYŻURY APTEK

- Apteka Gemini - godziny otwarcia 7-20 i w sobotę 8-16, os. Kazimierzowskie 30, 31-844 Kraków; tel. 571-601-679;
- Apteka DOZ, czynna całą dobę, os. Centrum A, bl. 3, tel. 800 110 110.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

- Gabinet kardiologiczny, lek. med. Krzysztof Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12
- Kompleksowe leczenie stomatologiczne: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1., Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.-pt. 9.00-19.00. www.bjb.net.pl
- Pracownia USG - lek. med. B. Stępień - os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00 oraz środa i piątek 9.00-12.00.
- Naprawa protez zębowych, wzmacnianie metalem: tel. 608-205-981

USŁUGI RÓŻNE

- Telewizor, anteny: tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
- Usługi szklarskie, oprawa obrazów, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu). Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
- Przechowalnia rowerów i opon (z możliwością przeglądu, całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3. Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
- Salon fryzjerski „Dorota” (damski, męski, dzieci). Pl. Targowy „Piast”, paw. 26, 27. Tel. 506-529-863.
- Zakład pieczętkarsko-grawerski, Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A. Tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl
- Rowery - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
- Montaż anten, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta, tel. 12 640-00-41, 609-586-881.
- Fundacja Więcej Serca. Usługi księgowo - pełny zakres - ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15B, lok. 2, tel. 503-602-661.
- Biuro turystyczne Cerro Torre Szkoła Górską. Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych. Al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl
- Wyroby złote i srebrne. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bięczycki pl. Targowy 5, tel. 12 685-53-80.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

- Firma Autokomputer, Janina Walasek. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. ul. Makuszyńskiego 9B, tel. 12 644-18-80, 12 684-19-00 (01, 02), pon.-pt. 8.00-18.00. www.stacja-au-

tokomputer.pl E-mail: autokomputer@op.pl.

- Automyjnia i studio detailingu „Splasz”. Mycie ręczne. Całodobowy parking. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39.
- Złomowanie samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport, tel. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

- Kwiaciarnia „KALINA”, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty 8-17, w niedziele 9-15. Zamówienia z dostawą do domu. Tel. 12 644-33-36.
- Kwiaciarnia „Cupido”, Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki okolicznościowe, bukiety. Pl. Targowy Bięczycki 6, tel. 641-46-35.

NIEDZIELNE MSZE ŚWIĘTE

- Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.
- Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.
- Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.
- Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.
- Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.
- Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.
- Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.
- Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.
- Wzgórz Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.
- Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.
- ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.
- Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.
- Krzesławice: sobota 17.00, niedziela 9.30.
- Pleszów: 7.30, 11.30.
- Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV - 18.00.
- Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.
- Górka Kościelnicka: 7.00, 12.00.
- Kościelniki: 10.30, 18.30.
- Wolica: 9.00, 18.00.
- Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

OGŁOSZENIA DROBNE

ANTEN montaż, naprawa telewizorów u klienta. Tel. (12) 640-00-42, 609-586-881.

HYDRAULIKA. Elektryka. 516-875-304.

RTV - telewizory - anteny - serwis profesjonalny od 1985 Tel. 609-719-072.

TAPICER. 784-906-675.

REKLAMA

OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II

UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW

Do wynajęcia lokale handlowe - tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

WWW.PUK.KRAKOW.PL

DYŻUR CAŁODOBOWY
RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA
tel. 12/411-45-02, 12/411-45-04

• ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
• ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
• cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
• cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

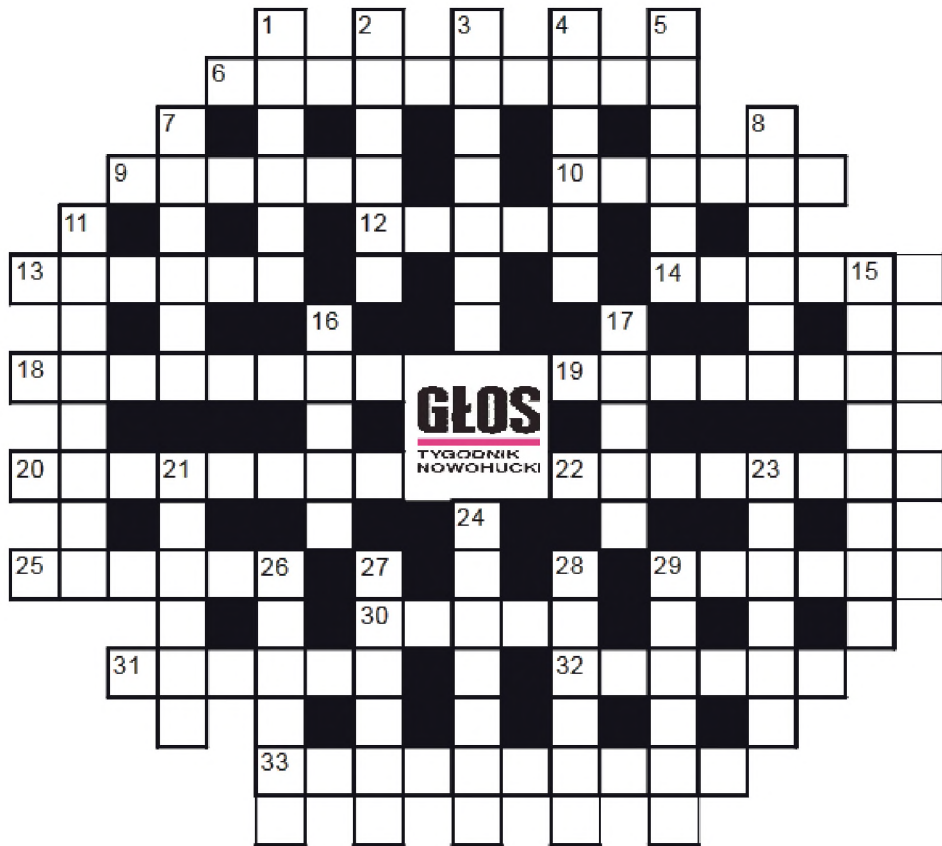
Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl
os. Na Skarpie 24 os. Urocze 5
12 644-87-75, 512-179-466
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO - CAŁODOBOWO

Nekrologi i kondolencje
przyjmuje Biuro Ogłoszeń „Głosu”
(al. Jana Pawła II 232 - NCK, p. B201)
tel. 12 643 44 33

POZIOMO: 6. dwururka, 9. wykaz rozmów telefonicznych, 10. patetyczny utwór, 12. papier na giełdzie, 13. dyshonor, 14. święta sfera, 18. dawna nazwa Niderlandów, 19. ze stolicą w Asuncion, 20. polemika, 22. mąż Jadwigi Andegaweńskiej, 25. brodawka, 29. owłosienie ssaków, 30. styl jak kiedyś, 31. racja, dawka, 32. jasna czerwień, 33. dyscyplina dla moczykijów. **PIONOWO:** 1. niebezpieczny dla otoczenia szalenciec, 2. region z Kalkutą, 3. holenderskie miasto i prowincja, 4. królewski sługus, 5. teren wyższej uczelni z zabudowaniami, 7. delikatna roślina, 8. pogoń, 11. narodziła się z piany morskiej, 15. następstwo bankructwa, 16. ważne zadanie do spełnienia, 17. targowisko, 21. zmartwienie, 23. utwór żałobny, 24. pokrowiec, etui, 26. wygórowany procent, 27. wódka z destylatu gronowego, 28. bunt szlachty przeciwko królowi, 29. uchodzi w Berlinie do Haweli.

Rozwiązanie krzyżówki nr 3:

POZIOMO: 5. endoskopia, 8. cesarz, 9. lotos, 12. Jangcy, 13. talent, 14. skoki, 15. morale, 17. istota, 19. gobelin, 20. popcorn, 23. Streep, 25. broker, 27. grant, 28. Moskwa, 30. pełnia, 31. licho, 32. obmowa, 33. przysłowie. **PIONOWO:** 1. annały, 2. poszlaka, 3. Okulicki, 4. apetyt, 6. absolut, 7. Belgia, 10. wynaturzenie, 11. samokontrola, 16. lilie, 18. saper, 21. Saragos-sa, 22. ornitolog, 24. Eskulap, 26. obława, 29. asceza, 30. pomnik.

Które prawo spadkowe?

Mój brat ma dwa obywatelstwa – polskie i niemieckie. Mieszka na stałe w Niemczech, gdzie ożenił się z cudzoziemką, ale w zasadzie cały jego majątek znajduje się w Polsce. Czy dziedziczenie po nim będzie następowało na podstawie prawa niemieckiego, czy polskiego?

Co do zasady niemieckiego, chyba że przed śmiercią brat sporządzi rozporządzenie na wypadek śmierci, w którym wskaże, że chce aby sprawy spadkowe po nim prowadzone były w oparciu o prawo polskie. W niniejszej sprawie do dziedziczenia majątku po zmarłym zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 650/2012 z 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz. U. UE.L.2012.201.107 z 2012.07.27). Zgodnie z zasadą ogólną wyrażoną w jego art. 21 ust. 1, „jeżeli przepisy niniejszego rozporządzenia nie stanowią inaczej, prawem właściwym dla ogółu spraw dotyczących spadku jest prawo państwa, w którym zmarły miał miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci”. Jeśli wyjątkowo ze wszystkich okoliczności sprawy jasno wynika, że w chwili śmierci zmarły był w sposób oczywisty bliżej związany z państwem innym niż państwo, którego prawo byłoby właściwe na mocy ust. 1, prawem właściwym dla ogółu spraw dotyczących jego spadku (art. 21 ust. 2). Z kolei art. 4 mówi: „Sądy państwa członkowskiego, w którym zmarły miał swoje miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci, mają jurysdykcję do orzekania co do ogółu spraw dotyczących spadku”. Zgodnie jednak z treścią art. 22 ust. 1 ww. rozporządzenia „każdy może dokonać wyboru prawa państwa, którego obywatelstwo posiada w chwili dokonywania wyboru lub w chwili śmierci, jako prawa, któremu podlega ogół spraw dotyczących jego spadku”, zaś wedle ust. 2 tego przepisu, „każdy, kto posiada więcej niż jedno obywatelstwo, może wybrać prawo każdego państwa, którego obywatelstwo posiada w chwili dokonywania wyboru lub w chwili śmierci”. Wybór prawa musi być dokonany w sposób wyraźny w oświadczeniu w formie rozporządzenia na wypadek śmierci lub musi wynikać z postanowień takiego rozporządzenia (art. 21 ust. 3). Ważność materialna aktu, którym dokonano wyboru prawa, podlega wybranemu prawu. Zgodnie z definicją wskazaną w art. 3 ust. 1 lit. d) ww. rozporządzenia, „rozporządzenie na wypadek śmierci oznacza testament, testament wspólny lub umowę dotyczącą spadku”. Na podstawie art. 23 ust. 1 prawa ustalonemu zgodnie z art. 23 ust. 1 prawa ustalonemu zgodnie z art. 21 lub 22 podlega ogół spraw dotyczących spadku. (sp)

„Piaski pustyni”

W 815 wydaniu Nowohuckiej Kroniki Filmowej odwiedzimy, mieszkającą na osiedlu Na Skarpie, Ewę Sagan. Jej ojciec Jarosław Sagan przed wojną był kustoszem Muzeum w Truskawcu (obecnie Ukraina). W czasie II Wojny Światowej, jako żołnierz Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, wchodzącej w skład Armii Andersa walczył na Bliskim Wschodzie m.in. w Tobruku. Podczas wojennej wędrówki kolekcjonował zabytki archeologiczne kupując je za żółd u antykwaryszy, na bazarach lub znajdował je podczas prac terenowych. Nawiązał także współpracę z Kairskim Królewskim Muzeum, gdzie w zamian za wykonywaną pracę mógł za niewielkie kwoty dokonywać zakupów cennych zabytków. Całość zbiorów spakowano do 140 skrzyń. Znalazły się tam m.in. naczynia ceramiczne, lampki oliwne, tkaniny, rzeźby, amulety, mumie. Zbiory te w 1948 roku przyniesione zostały do Polski i przekazane w większości do Muzeum Geologicznego i Muzeum Archeologicznego w Krakowie, gdzie można je do dzisiaj obejrzeć.

W Nowohuckiej Kronice Filmowej Ewa Sagan opowie o wojennej wędrówce swojego ojca, pokaże unikatowe fotografie oraz drobne przedmioty archeologiczne, które przywiózł ojciec, niektóre sprzed trzech tysięcy lat. Z Ewą Sagan rozmawiać będzie Katarzyna Kobyłarczyk dziennikarka, autorka wielu książek, w tym również poświęconych Nowej Hucie, zatrudniona obecnie w Ośrodku Kultury Norwida.

AMERYKA DAJE PRZYKŁAD

Ulicami Waszyngtonu w ostatnią sobotę przeszedł ogromny marsz dla życia, w którym wziął udział James David Vance, wiceprezydent Stanów Zjednoczonych. Wcześniej w Narodowym Sanktuarium Niepokalanego Poczęcia NMP odbyło się czuwanie, któremu przewodniczył arcybiskup Kansas City, z udziałem 4 kardynałów, 21 biskupów oraz tłumu wiernych, z widoczną przewagą młodych ludzi. Prezydent Donald Trump w specjalnym przemówieniu do uczestników marszu powiedział: „Wasze serca są gorące, a wasze dusze silne, ponieważ wasza sprawa jest sprawiedliwa i bardzo, bardzo czysta: stworzyć społeczeństwo, które wita i chroni każde dziecko jako piękny dar z rąk naszego Stwórcy”. Dwa dni wcześniej prezydent Trump ułaskawił 23 osoby skazane na więzienie za pokojowe protesty przed klinikami aborcyjnymi. Z kolei Vance przemawiając do zgromadzonych na marszu zapewnił, że rząd federalny nie będzie już ścigał ani więził katolickich i chrześcijańskich aktywistów pro-life.

Czy możemy spodziewać się, że zainicjowany przez prezydenta Trumpa ruch na rzecz normalności, dotrze także do Europy i powstrzyma upadek Starożytności? Departament Stanu USA właśnie nakazał swoim ambasadom i konsulatom umieszczać na ich budynkach wyłącznie amerykańskie flagi. Oznacza to, że nie będą wywieszane „tęczowe” chorągwie, tak jak to miało miejsce w Polsce w czasach pełnienia funkcji przez dotychczasowego amerykańskiego ambasadora w Warszawie, który szczęśliwie właśnie zakończył swoją misję i wrócił do Stanów.

Na tym tle żałośnie wypadła Trzaskowski z jego promocją pornografii w warszawskim Muzeum Sztuki Współczesnej, prezentującym rzekomo nowoczesne dzieła rozmaitych artystycznych miernot. Dopiero po protestach wycofano ze sprzedaży w muzeum wulgarny komiks, promujący seksualizację dzieci. Moda na zmianę płci u nastolatków, która pojawiła się na Zachodzie, dociera już do nas, a wspierają ją rozmaici cwaniacy i naciągacze, którzy na uniwersytetach, w mediach i w lewackich stowarzyszeniach lansują ideologię gender. Czy można poważnie traktować „naukowców”, którzy twierdzą, że jest kilkadziesiąt, a może nawet kilkaset płci, między którymi można swobodnie wybierać? Czy można poważnie traktować takie uniwersytety? Zastraszeni oportuniści obawiają się mieć swoje zdanie i potulnie ulegają presji krzykliwego marginesu. Nie trzeba dodawać, że ten margines jest finansowany przez szajkę globalnych propagatorów lewackiej rewolucji, opętanych ideą zniszczenia chrześcijańskiej cywilizacji.

Karol Nawrocki, kandydat na Prezydenta RP, powiedział na jednym z wieców, zwracając się do Trzaskowskiego: „Panie zastępczo Donalda Tuska! Zadaję publiczne pytanie, ile jest w Polsce płci? I czemu w państwie muzeum można dostać takie treści, które naruszają bezpieczeństwo i komfort dzieciństwa naszych dzieci?”. Nie ma co oczekiwać odpowiedzi kandydata Platformy, który maszerował w tzw. „marszu równości”, a w swoim urzędzie nakazał zdejmować krzyże. Na szczęście sondaże pokazują spadek poparcia dla Trzaskowskiego, a tym samym poparcia dla lewicowych dziwactw i patologii. Można się spodziewać, że do maja, to znaczy do prezydenckich wyborów, otrzeźwienie, którego doświadcza Ameryka, dotrze i do Polski.

SPRAWY DUŻE I MAŁE. FELIETON SŁAWOMIRA PIETRZYKA

POBITO ZNÓW REKORD

Za nami finał 33. edycji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, która w tym roku zagrała na dzieci z chorobami onkologicznymi i hematologicznymi. Jak od początku WOŚP finał odbył się w Nowej Hucie. W tym miejscu przypomnę, że pierwsze finały w latach dziewięćdziesiątych zorganizowała TV DAMI w os. Albertyńskim. Tam mieściła się siedziba news roomu TV DAMI i wieżowca na ostatnim piętrze, a finał zorganizowano w pawilonie handlowym obok (na piętrze, nad obecną Pizzą Hut). Wtedy byłem redaktorem naczelnym TV DAMI stąd pamiętam to dokładnie. Impreza była przednia z udziałem uczniów nowohuckich szkół, a Zespół Szkół Odzieżowych z ul. Bulwarowej zorganizował nawet barwny pokaz mody. Mało tego było „Świąteczne do nieba” w postaci prawdziwych fajerwerków. Ja pojechałem na lotnisko w Balicach skąd miałem z operatorem sp. Mariuszem Kijanią ps. „Żaba” przylecieć do Nowej Huty, aby sfilmować ten pokaz. Niestety ze względu na złe warunki atmosferyczne nie udało się nam wystartować z lotniska przygotowanym już do lotu helikopterem.

Później po likwidacji TV DAMI organizację WOŚP przejęło Nowohuckie Centrum Kultury, a jej dyrygentem został Jurek Kujawski „Szpinak”, który patronował jej aż do ub. roku. W tym roku po raz pierwszy nie wziął w niej udziału ze względu na ciężką chorobę (życzę mu powrotu do zdrowia). Ja starałem się kibicować WOŚP opisując jej przebieg na łamach „Głosu Tygodnika Nowohuckiego”, a ostatnio to czyni mój syn Marcin Pietrzyk. Cieszę się, że Nowohucki Sztab co roku bije rekordy w zbiorce pieniędzy. Z życzliwością obserwuje zaangażowanie coraz młodszych ludzi w kwestię na tak szlachetne cele. Uradowało mnie kilka lat temu, że Jurek Owsiak podjął decyzję o zbiorce funduszy nie tylko dla dzieci, ale także dla seniorów. Teraz jako przewodniczący Rady Krakowskich Seniorów doceniam to w szczególności.

Na koniec przekażę kilka refleksji z tegorocznego finału. Byłem pod kościołami Arka Pana i Sanktuarium Mogiłskim. Jak zwykle wolontariusze WOŚP kwestowali tu ze skarbonkami. Z przykrością stwierdzam, że byłem świadkiem niewybrednych ataków na wolontariuszy ze strony osób wychodzących z kościoła po mszy?! Coraz bardziej jestem zdziwiony jak ludzie ponoć wierzący w piękne ideały mogą być tak chamscy bez uzasadnienia. Jest to najprawdopodobniej wynik coraz większych podziałów w społeczeństwie, jakich doświadczamy. Nasuwa mi się jedno powiedzenie – „ludzie opamiętajcie się”. Nie wiadomo kiedy wy sami lub wasze dzieci, czy wnuki skorzystają ze sprzętu ufundowanego przez WOŚP, który uratuje ich zdrowie i życie. Pod Szpitalem im. Stefana Żeromskiego znajduje się skwer im. Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, na którą to nazwę i lokalizację zagłosowałem jako radny Miasta Krakowa. Cieszę się z tego powodu, bo przypomina ta nazwa mieszkańcom Nowej Huty, o tym jak dużo sprzętu medycznego przekazała Fundacja WOŚP właśnie temu nowohuckiemu Szpitalowi. Cieszę się, że Sztab Nowohucki działający przy NCK znów pobił rekord w zbiorce funduszy na ratowanie życia dzieci chorych onkologicznie i hematologicznie. Może znów dzięki tym pieniądzą szpital nowohucki i inne krakowskie szpitale otrzymają nowy sprzęt medyczny ratujący zdrowie dzieci. I to dla mnie jest najważniejsze.

A MOŻE WYPAD NA KLENIE?

W Polsce klenie nie podlegają czasowej ochronie i można je łowić przez cały rok przestrzegając jedynie wymiaru ochronnego, który wynosi 25 centymetrów. Kleń trze się od kwietnia do czerwca. Samica składa wtedy od 20 000 do 100 000 ziaren ikry. Ikra przylepia się do roślin lub kamieni. W tym okresie samce pokryte są wysypką tarłową – białymi rogowatymi wypustkami. Po około tygodniu wykluwają się larwy o długości około 2 milimetrów. I właśnie wtedy, od kwietnia do czerwca, ja osobiście rezygnuję z polowania na te ryby.

W Polsce klenie możemy spotkać w rzekach i jeziorach przepływowych. Występują niemal we wszystkich odcinkach rzek. Od dużych rzek pstrągowych po ujście rzek nizinnych do morza. Rybę tę spotkać możemy w zbiornikach wodnych o średnim nurcie. Mała zawartość tlenu w wodzie nie stanowi dla niego problemu. Kleń często jednak wchodzi w górę rzek docierając do „krajny pstrąga”, gdzie osiedla się na odcinkach o słabszym prądzie lub w ujściach odnóg rzek.

Klenie żyją w niewielkich stadach. Chętnie przebywają w miejscach rzek, gdzie dno jest piaszczyste, żwirowate lub mulisto-piaszczyste. Można je spotkać kilka metrów powyżej przelewów wodnych i jazów piętrzących wodę oraz wszędzie tam, gdzie wartki nurt tworzy tzw. wsteczne prądy a także w pobliżu gałęzi, pali i innych wodnych przeszkód. Klenie są wszystkożerne. Oprócz drobnej fauny wodnej i ryb chętnie zjadają żaby, chrząszcze, algi, glony, dojrzałe owoce np. czereśnie, wiśnie, śliwki mirabelki oraz produkty zbożowe.

Klenie można łowić na wiele sposobów, co sprawia, że każdy może wybrać metodę odpowiednią do warunków łowiska i do swoich upodobań. Klenie można łowić na spławik. I tutaj dobrą metodą będzie przepływanka. Pozwoli ona na ustalenie dogodnego gruntu i aktywne poszukiwanie ryby. Można jednak zestaw spławikowy podać tuż przy gruncie. Należy tylko pamiętać, że spławik powinien być maksymalnie precyzyjny i delikatny. Klenie można łowić także z gruntu. Sukces pozwala osiągnąć gruntowy feeder. Długość przyponu powinna wynosić co najmniej 30 centymetrów, żeby przynęta mogła zostać chwycona bez większego oporu. Oczywiście klenie można łowić również na spinning. Co prawda łowienie kleni na spinning nie jest wybitnie skuteczne, ale ma tę przewagę nad innymi metodami, że pozwala aktywnie poszukiwać ryby i działa nawet wtedy, kiedy aktywność żerowania wyraźnie spada. No i pozostaje jeszcze mucha. Pamiętajmy, że klenie żyją w wartkach, dobrze natlenionych wodach, więc łowienie na muchy jest jak najbardziej skuteczne. Problem polega tylko na tym, że zestawy muchowe rzadko montuje się właśnie na klenia i najczęściej ryba ta jest tylko przyłowem do bardziej cenionych gatunków.

JAK ŁAMAĆ PRZEPISY?

Dzieci wesoło wybiegły ze szkoły Zapaliły papierosy, wyciągnęły flaszki. Taki jest początek piosenki, która w roku 1993 napisał doktor nauk medycznych, neurolog z Warszawy Jakub Sienkiewicz, szerzej znany jako Kuba, szef zespołu muzycznego „Elektryczne Gitary”. Niebawem jednak chyba wprowadzony zostanie zakaz – w ramach cenzury medycznej – wykonywania tego utworu. Oto Rada Ministrów RP rozważała niedawno zakaz sprzedaży nieletnim papierosów elektronicznych, podgrzewanych wyrobów medycznych z aromatem oraz woreczków z syntetyczną nikotyną. Referowała owe propozycje pani minister zdrowia Izabela Leszczyna. Celowo nie piszę MINISTRA w dobie polskiego zachwytu tzw. feminitywami. Gdyby pani minister pełniła obowiązki w resorcie zgodnie z wykształceniem – jak to drzewiej bywało – winna być nazywana LEKARĄ, ale jest tylko prostą MAGISTRĄ filologii polskiej... Na razie dzieciom z piosenki pozostają flaszki.

Czy istnieje w Polsce prawny zakaz podawania alkoholu osobom do 18 roku życia? Istnieje. Czy jest w Polsce przepis zabraniający reklamy wysokoprocentowych alkoholi? Oczywiście. A jednak jest taki artykuł, który alkohol zawiera, a mimo to przeznaczony jest także dla dzieci. I na dodatek jest dość mocno promowany. Kiedy nadchodzi Dzień Babci i Dzień Dziadka, wtedy gromko rozlegają się zachęty do kupowania ludziami starszym specyfiku o nazwie Vita Buerlecithin. Jest on określaný jako środek wzmacniający zawierający naturalną lecytynę oraz witaminy. Ponieważ w styczniu był Dzień Dziadka, zatem z rąk moich wnucząt otrzymałem litrową butlę Vita Buerlecithin. Jako człowiek starej daty swoją przygodę z Vita Buerlecithin zacząłem od czytania, bowiem nie od dzisiaj wiem, „że każdy specyfik niewłaściwie stosowany może zagrażać życiu lub zdrowiu”. Przeczytałem więc na opakowaniu tuż pod nazwą Vita Buerlecithin, że jest to płyn doustny, że bym jako człowiek nieco już leciwy i pewnie sklerotyczny, nie zechciał stosować go doodbytniczo. Potem zerknąłem do ulotki dla pacjenta i wyczytałem, że Vita Buerlecithin jest dobry niemal na wszystko.

Będąc człowiekiem dzień w dzień prowadzącym samochód musiałem też zwrócić uwagę czy „kierownica lubi Vita Buerlecithin”. Otóż nie lubi. Te wszystkie lecytyny i witaminy rozpuszczone bowiem zostały w etanolu, czyli po ludzku mówiąc w spirytusie. Zawartość alkoholu wynosi zaś 16,4%, czyli tyle, ile w mocnym winie. Z tego też powodu producent specyfiku – z nazwy sądząc firma japońska – nie poleca stosowania płynu (he, he, he!) m.in. u dzieci poniżej 12 roku życia oraz u kobiet w ciąży i karmiących piersią. Co zrozumiałe, ale starsze dzieci mogą już pić normalnie, przyzwyczajając organizm do alkoholu, by w przyszłości zostać prawdziwym Polakiem (i alkoholikiem). Owo przyzwyczajanie następuje powoli, bo zarówno dzieci, jak dorośli zażywają jedną łyżkę stołową trzy razy dziennie, choć w przypadku większego osłabienia organizmu dawkę można podwoić. W jednej łyżce jest 2,6 g alkoholu, czyli równoważność 66 ml piwa lub 27 ml wina. Ale kto zabroni wypić więcej dzieciom, które wybiegły ze szkoły? Jak widać we współczesnej Polsce każdy kierujący pojazdem musi ostrożnie przyjmować do organizmu nie tylko powszechnie znane płyny o nazwie piwo, wino czy wódka, ale także różne płyny doustne, jak choćby ten Vita Buerlecithin.

MIECZYŚLAW SZCZEŚNIAK W NCK

Początkiem lutego w Nowohuckim Centrum Kultury odbędą się dwa spotkania z Mietkiem Szcześniakiem. 8 lutego, w sobotę artysta poprowadzi warsztaty wokalne: I sesja od 10:00 do 14:00, II sesja od 15:00 do 18:00. Warsztaty przeznaczone są dla osób pełnoletnich. Natomiast w niedzielę, 9 lutego na Scenie NCK o godz. 18:00 rozpocznie się koncert: „The Best of Mietek Szcześniak – 40 lat na scenie”. Informacje i rezerwacja: Biuro Organizacji Widowni, telefon: 12 644 02 66 wew. 55. (f)

REKLAMA

ZAPRASZAMY DO BARÓW MLECZNYCH NA
SMACZNE I NIEDROGIE POTRAWY

- Bar „Bieńczyce”, os. Kazimierzowskie 22, tel. 12 648 15 10
- Bar „Centralny”, os. Centrum C1, tel. 12 644 14 95
- Bar „Szkolny”, os. Na Skarpie 24, tel. 12 644 34 02
- Bar „Północny”, os. Teatralne 11, tel. 12 644 40 87

Bary zapewniają świeże i tanie dania
tradycyjnej kuchni polskiej

działający od ponad 30 lat

BIURA:

- os. Na Lotnisku 1, U 24, tel. 12-648-40-92
- ul. Okólna 4A, tel. 12. 655-01-42

email: zarzadca@prokocim.pl

ZAPRASZA WSPÓLNOTY
MIESZKANIOWE

do współpracy
w zarządzaniu nieruchomościami

- Dysponujemy doświadczonym zespołem, którego członkowie posiadają licencje państwowe – ich kompetencje są rekojmnią profesjonalnej i rzetelnej dbałości o wasz budynek
- Gwarantujemy jasne i przejrzyste rozliczenie kosztów
- Prowadzimy przygotowanie i realizację przedsięwzięcia budowy instalacji ciepłej wody użytkowej w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych – alternatywnie do remontu przewodów kominowych.

Vident

STOMATOLOGIA
PROTETYKA

lek. stom.
Andrzej Zimoch
tech. dent.
Marcin Słowiak

PEŁNY ZAKRES USŁUG
KORONY, MOSTY, PROTEZY,
EKSPRESOWE NAPRAWY

os. Boh. Września 1
tel. 12 641 48 08
12 645 93 33

BIURO
OGŁOSZEŃ

tel. 12 643-44-33

E-mail:
sekretariat@glos-tn.krakow.pl

ZAPRASZAMY

F.H.U. "ELMAR" s.c.
 rowery
 SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
 CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE
 31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"
 tel. 12 647 13 88 www.elmar.interial.pl elmar@interial.pl
 kom. 502 730 087 www.elmar-rowery.pl sklep@elmar-rowery.pl

Kraków

 OŚRODEK KULTURY
 KRAKÓW-NOWA HUTA
 KLUB MIRAGE
Mandale
 wernisaż prac
 Sabiny Dziedzic
1.02.2025 | godz. 16:00
 Klub Mirage OKKNH | os. Bohaterów Września 26
 wstęp wolny
 OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

OŚRODEK KULTURY
 KRAKÓW-NOWA HUTA
 KLUB MIRAGE

os. Bohaterów Września 26
 31-621 Kraków
 tel. 12 645 72 09, 504 419 139
 mirage@krakownh.pl

WWW.KRAKOWNH.PL
 OŚRODEK KULTURY
 KRAKÓW-NOWA HUTA
 OK_NOWAHUTA

SENTENCJA TYGODNIA:

Gdy oceniasz ludzi, nie masz czasu ich kochać.

- Matka Teresa z Kalkuty

HOROSKOP

BARAN (21 III-20 IV). Czekaj Cię bardzo pracowity tydzień. Nie będzie łatwo, bo w większości przypadków możesz liczyć tylko na siebie. Niezależnie od terminów i zobowiązań nie zaniedbuj zdrowia, wszystko inne powoli się ułoży.
BYK (21 IV-20 V). Będziesz zapewne rozważać propozycję zmiany zakładu pracy. Czekają Cię rozmowy, propozycje kolegów, ale ostatecznie chyba szybko nie podejmiesz decyzji. Jeszcze z tym poczekasz, bo co nagle, to...
BLIŹNIĘTA (21 V-21 VI). Jesteś znany z towarzyskich imprez, nietuzinkowych pomysłów rozrywkowych, ale to koniec

biesiad. Teraz czekają Cię poważniejsze sprawy i rodzinne zobowiązania, od których tak szybko się nie wymigasz.
RAK (22 VI-22 VII). Nadal będziesz cieszyć się dobrym zdrowiem. Żaden wirus nie powinien Cię dopaść. Spokojnie więc możesz realizować swoje ambitne plany zawodowe i też marzyć o przyszłym, egzotycznym urlopie.
LEW (23 VII-22 VIII). Dobry czas pod względem finansowym. Uda Ci się zaoszczędzić sporo grosza, ale też szybko stopnieją zapasy. Drobne zakupy, towarzyskie imprezy, sprawa, że szybko stopnieją zasoby zgromadzone na tzw. „czarną

godzinę”.
PANNA (23 VIII-22 IX). Jesteś otwarty nie tylko na dyskusję, ale i na konkretną pomoc innym w naprawianiu trudnych sytuacji. Nie zapędzaj się z nadto w tych dobroczynnych gestach, bo możesz być źle zrozumiany.
WAGA (23 IX-22 X). Nie jesteś w najlepszej formie, zadbaj więc lepiej o własne zdrowie. Możesz też skorzystać z pomocy przyjaciół. Przy okazji z pewnością przetestujesz znane powiedzenie, że „prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie”.
SKORPION (23 X-21 XI). Twoje finanse są w doskonałej formie.

Pomyślisz teraz o sensownym wydawaniu pieniędzy i różnych zakupach, na które dotąd brakowało ci czasu lub gotówki. Pomyślisz też o prezencie z okazji rodzinnej uroczystości.
STRZELEC (22 XI-21 XII). U Ciebie pełny luz bo właściwie nie masz jakichś poważniejszych problemów, które wzbudzałyby niepokój. Ciesz się z dotychczasowych osiągnięć i przyjaznych osób w Twoim towarzystwie.
KOZIOROŻEC (22 XII-19 I). Cieszysz się doskonałym zdrowiem i nadal trzeba Ci życzyć tak jak dotychczas dobrego samopoczucia. Wykorzystaj ten pomyślny czas na doksztal-

canie, kursy językowe. Znajdź także czas na kawę w gronie przyjaciół.
WODNIK (20 I-18 II). Zmiany w pracy zawodowej, być może także satysfakcjonujący awans bardzo Cię uskrzydla. Jesteś teraz cały „w skowronkach”, kierujesz się emocjami. Niech tak będzie, jak najdłużej.
RYBY (19 II-20 III). Dobry dla Ciebie tydzień, nie zapomnisz też poprawić humoru swoim najbliższym. Drobny upominek czy czas poświęcony na przyjacielskie pogawędki nie będzie czasem straconym. Powodzenia.
 - Samanta

AKTA SPRAWY

PRZERWANY RUCH RULETKI

Z uszczelnianiem systemu podatkowego, czym tak bardzo chwali się rząd, różnie bywa. I nie myślę tutaj bynajmniej o „słynnej” mafii watowskiej. Dwaj młodzi ludzie postanowili, jak w czasach amerykańskiej prohibicji, otworzyć dla zaufanych podziemny lokal. Nie z alkoholem, chociaż też, ale przede wszystkim z ruletką. Obaj uzależnieni od hazardu, poznali się w jednym z kasyn i uznali, że może warto dyskretnie zacząć zarabiać na takiej działalności. Tym bardziej, że jeden z nich dysponował sporym lokalem w ustronnym miejscu. Nie pomyśleli tylko, że gośćmi takich przybytków są nierzadko osoby z półświatka.

Uzależnienie to paskudna rzecz, obojętne zresztą od czego. Coraz częściej dotyka to ludzi, szukających adrenaliny i dodatkowych doznań. I nie zawsze czynnikiem wspomagającym jest używka czy narkotyki. Internet i hazard na pewno stały się też dla wielu taką odskocznią. W przypadku tych posiadających nadmiar pieniędzy, to drugie, to sposób rozrywki, a dla reszty przede wszystkim nadzieja na zdobycie pieniędzy stosunkowo łatwym sumptem. 29-letni Marcin Z. ostatnie kilka lat spędził zagranicą. I w pewnym momencie dotarło do niego, że to co zarobił, się rozpełzło. Jako pracownik biura projektowego jednego z największych koncernów produkujących meble i artykuły dla domu, zarabiał bardzo dobrze. Pracując najpierw w Danii, a potem Szwajcarii. Co z tego, jak pieniądze które miały zostać przeznaczone na zakup mieszkania w Krakowie się rozplynęły. I to nie w jakiś niewytłumaczalny sposób. Po prostu pan Marcin miał słabość najpierw do jednoręki bandytów, potem karcianych gier, a przede wszystkim do ruletki.

Efektom tego było zwolnienie z pracy i powrót „w niesławie” do Polski. A resztę posiadanych środków po tym, jak tylko wrócił do rodzinnego domu, zaczął wydawać znowu na hazard. W kasynie poznał innego krakowianina. Temu też średnio szło, zarówno w życiu prywatnym, jak i finansowym. Obaj jakoś niespecjalnie przyjmowali do wiadomości, że są uzależnieni, raczej znając psychikę graczy i możliwości zarobkowania przez kasyna, chcieli to przekuć w swój biznesowy sukces. Oczywiście omijając ustawę hazardową, która w jasny sposób określa miejsca i możliwości organizacji tzw. gier cylindrycznych czyli np. ruletki. Ponieważ znajomy pana Marcina 35-letni Jacek K. dysponował lokalem, konkretnie odziedziczonym po babci niedużym domem na obrzeżach Krakowa, zaczęli myśleć o zorganizowaniu nielegalnego salonu gier. Dla zaufanych. Zakup profesjonalnej ruletki nie był problemem, zresztą można kupić ich podróbki przez internet, a nawet pewna sieć sklepów spożywczych niedawno zaczęła sprzedawać zabawkę-urządzenie obrotowe umożliwiające grę hazardową na całkiem poważnie. Wszak wszystko zależy od tego na jakie warunki zgodzą się uczestnicy zabawy.

Panowie odremontowali lokal, zakupili sprzęt i zaprosili kilku takich jak oni fanów hazardu. Przetestowali urządzenia, zatrudnili „na czarno” jeszcze dwie osoby, a sami podjęli się roli krupierów. Potem pantoflową pocztą rozesłali informacje o nielegalnych rozgrywkach. W ruletkę i pokera. Traktowali to jako prywatną imprezę, prosili o dyskrecję i jednocześnie przyjmowali jedynie polecane osoby. Ale jak to w życiu, pojawiły się najpierw za ich zgodą nielegalnie alkohole, potem przemycano narkotyki i panie do towarzystwa. Interes jednak się kręcił, tym bardziej, że warunkiem wejścia do klubu było posiadanie gotówki, a tej wielu

ludzi żyjących z szemranych interesów nie brakuje. I to było właśnie powodem, że po trzech tygodniach istnienia nielegalnego kasyna, zostało ono zlikwidowane. Przez absolutny przypadek – jeden z gości 47-letni hazardzista, ale przede wszystkim diler narkotykowy półświatka – od kilku dni był śledzony przez policyjnych wywiadowców Centralnego Biura Śledczego. I gdy ujawnili oni miejsce do którego się udaje, po jego wnikliwej obserwacji podjęto działania. Najpierw zatrzymano handlarza i jego dwóch wspólników, potem pomysłodawców nielegalnego i całkiem dochodowego hazardowego interesu, którym marzyło się Las Vegas i Monte Carlo pod Krakowem. Oprócz nich przy okazji ujęto jeszcze pięć osób mających rozmaite powiązania przestępcze. (mar)

HUMOR

- Wiem dlaczego sprawdza się powiedzenie: „Za mundurem panny sznurem”?
 - Bo panny szukają odważnych mężczyzn?
 - Nie. Bo szukają przyzwyczajonych do wykonywania rozkazów.

Kochanie, nie jesteś zadowolona z prezentu? - pyta mąż swoją żonę.
 - Niespecjalnie.
 - No, ale wydałem na niego 700 złotych.
 - I tak mi się nie podoba.
 - Kochanie, ale to naprawę wysokiej klasy sprzęt.
 - Do cholery, przecież to wędka. Wiesz że nie wędkuje.
 Na to mąż:
 - Hmm... No to może chociaż mnie się przyda...

Do domu bogatego małżeństwa wtargnęli rabusie.
 - Złoto jest? - pytają.
 - Jest - mówi mąż - 120 kilogramów.
 - To nie gadaj, tylko dawaj!
 Mąż odwraca się w stronę sypialni i głośno woła:
 - Jadzia, złotko moje, wstawaj! Panowie przyszl do ciebie!

KOPYTKA

Ziemniaki obieramy i gotujemy w osolonej wodzie. Studzimy. Przepuszczamy przez praskę. Nakładamy na posypaną mąką stolnicę, wbijamy jajka i przesiewamy przez sitko 2/3 mąki. Zagatujemy. Dzielimy ciasto na sześć kawałków i przekładamy do miski. Na posypanej mąką stolnicy toczymy z kawałków ciasta wałeczki, które lekko spłaszczamy i kroimy ukośnie nożem. Wrzucamy partiami do osolonego wrzątku. Gotujemy 2 minuty od chwili, gdy wypłyną na powierzchnię. Wyjmujemy łyżką cedzakową i osączamy.

Składniki:

1,25 kg ziemniaków,
 2 szklanki mąki, 2
 jajka, sól.

